P Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVI | ŁÓDŹ. PIĄTEK, 16-go WRZEŚNIA 1938 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 254

# Rozmowa Hitlera z Chamberlainem

## Konferencja trwała trzy godziny

## Premier Wielkiej Brytanii wraca dziś do Londynu

MONACHIUM, 15 września.

(PAT) Na powitanie premiera Chamberlaina wywieszono na lotnisku w Oberwiesenfeld flagę brytyjską i flagę ze swastyką. Na lotnisku zgromadziły się liczne tłumy. Premiera brytyjskiego po wyjściu z samolotu powitali ambasador Henderson, a następnie minister spraw zagranicznych Rzeszy v. Ribbentropp, który wymienił z Chamberlainem serdeczny uścisk dłoni. Wśród ożywionej rozmowy, uśmiechając się,

PREMIER CHAMBERLAIN W TOWARZYSTWIE MINISTRA V. RIBBENTROPPA I AMBASADORA HENDERSONA OPUŚCIŁ LOTNISKO, UDAJĄC SIĘ DO SAMOCHODU, KTÓRYM ODJECHAŁ NA DWORZEC KOLEJOWY.

Zgromadzona na ulicach ludność wznosiła okrzyki na cześć Chamberlaina.

Po przybyciu na dworzec, ozdobiony flagami i wieńcami wawrzynowymi, premier brytyjski udał się do salonów recepcyjnych, gdzie powitał go minister stanu, gauleiter Adolf Wagner, który wraz z ministrem v. Ribbentroppem odprowadził go do oczekującego specjalnego pociągu kanclerza Rzeszy. Na krótko przed odejściem pociągu przybył na dworzec również namiestnik Rzeszy na Bawarię, gen. v. Epp. O godz. 13,16 pociąg wyruszył w kierunku Berchtesgaden. W chwili odejścia pociągu publiczność, obecna na dworcu, zgotowała premierowi brytyjskiemu burzliwą owację.

Na powitanie Chamberlaina przybyło do Monachium liczne grono dziennikarzy krajowych i zagranicznych. Dziennikarze ci dojechali również do Berchtesgaden.

* * *

BERCHTESGADEN, 15 września.

(PAT) Premier Chamberlain przybył parę minut przed godziną 16-tą specjalnym pociągiem kanclerza Hitlera w towarzystwie min. Ribbentroppa na dworzec w Berchtesgaden.

Premiera Chamberlaina powitali tu szef kancelarii prezydialnej kanclerza Hitlera, dr Meissner, oraz szef adjutantury sił zbrojnych, mjr Schmundt. Ludność Berchtesgaden zgotowała premierowi Chamberlainowi przy wjeździe na dworzec owację. Po krótkim pobycie w Grand-Hotelu udał się premier Chamberlain w towarzystwie dra Meissnera i mjra Schmundta do rezydencji kanclerza Hitlera, dokąd przybył o godz. 16,55.

KANCLERZ HITLER POWITAŁ SWEGO GOŚCIA NA PROGU DOMU. PRZED REZYDENCJĄ USTAWIONA BYŁA KOMPANIA HONOROWA STRAŻY PRZYBOCZNEJ.

Premierowi Chamberlainowi towarzyszyli ambasador brytyjski w Berlinie sir Neville Henderson, min. Ribbentropp, William Strang, sir Horace Wilson, sekretarz stanu Weizsaecker i amb. v. Dirksen.

PO PRZYWITANIU SIĘ Z KANCLERZEM HITLEREM WSZEDŁ PREMIER CHAMBERLAIN NA ZAPROSZENIE KANCLERZA DO HALL'U REZYDENCJI, GDZIE ZASIADŁ WRAZ Z TOWARZYSZĄCYMI MU OSOBAMI DO HERBATY.

## Powrót króla Jerzego do Londynu

### Zwołanie parlamentu angielskiego

LONDYN, 15 września.

(PAT) Król Jerzy przybył do Londynu na dworzec Easton o godz. 7 m. 52 i udał się do pałacu Buckingham, gorąco witany przez mieszkańców Londynu.

LONDYN, 15 września.

(PAT) Według agencji Reutera, obecnie jest już rzeczą ustaloną, że parlament będzie zwołany przed terminem postanowionym uprzednio, t. j. przed 1 listopada. Zawiadomienia o zwołaniu parlamentu będą rozesłane posłom zaraz po powrocie Chamberlaina z Rzeszy Niemieckiej.

## PRZEBIEG NARADY w BERCHTESGADEN

### Chamberlain zapowiada ponowne spotkanie z Hitlerem

### Daladier i Bonnet zaproszeni zostaną do Londynu

LONDYN, 15 września.

(PAT) Pierwszy kontakt Chamberlaina z Hitlerem przybrał obrót zupełnie niespodziewany.

Wbrew pierwotnym zamiarom rozpoczęcia formalnych rokowań dopiero jutro rano i poświęcenia dzisiejszego wieczora na nawiązanie osobistego kontaktu Chamberlaina i Hitlera, obaj mężowie stanu od razu weszli in medias res i odbyli trzygodzinną rozmowę. Po tej rozmowie koło 8-ej Chamberlain powrócił do swojego hotelu i spożył kolację ze swoim otoczeniem.

W piątek wczesnym rankiem premier brytyjski udaje się z powrotem do Londynu i spodziewany jest w stolicy około 4-ej po południu. Zaraz po przybyciu Chamberlaina do Londynu odbyć się ma specjalne posiedzenie gabinetu, na którym Chamberlain złoży kolegom gabinetowym sprawozdanie o rozmowie z Hitlerem i przedstawi propozycje, wysunięte przez kanclerza Hitlera.

PREMIER CHAMBERLAIN PO POWROCIE ODBĘDZIE NARADĘ Z PREMIEREM DALADIER I MINISTREM SPRAW ZAGRANICZNYCH BONNETEM, KTÓRZY MAJĄ PRZYBYĆ DO LONDYNU W CIĄGU BIEŻĄCEGO TYGODNIA.

Chamberlain oświadczył dziennikarzom angielskim, którzy mu z Londynu towarzyszą, że rozmowa z Hitlerem była bardzo przyjazna i że POWRÓCI ON DO NIEMIEC DLA DALSZYCH ROZMÓW Z HITLEREM W NAJBLIŻSZYM CZASIE, MOŻLIWIE ZA PARĘ DNI, ALE TO NASTĘPNE SPOTKANIE NIE ODBĘDZIE SIĘ W BERCHTESGADEN, LECZ GDZIEŚ W PÓŁDRODZE.

## Międzynarodowa konferencja

### celem załatwienia wszystkich spornych kwestii w Europie?

PARYŻ, 15 września.

(PAT) Fakt, że premierowi Chamberlainowi towarzyszą w podróży dwaj urzędnicy, z których jeden jest specjalistą od spraw środkowo-europejskich, drugi zaś od spraw gospodarczych i kolonialnych, daje prasie francuskiej powód do przypuszczeń, że ROZMOWY CHAMBERLAINA Z HITLEREM OBEJMĄ ZNACZNIE SZERSZY ZAKRES ZAGADNIEŃ, NIŻ SPRAWY SUDECKIE, KTÓRE NATURALNIE FIGUROWAĆ BĘDĄ NA PIERWSZYM PLANIE. Prasa przypuszcza, że sprawę konfliktu sudeckiego będzie potraktowana jako część ogólnego problemu reorganizacji stosunków w Europie, oraz jako część światowego zagadnienia gospodarczego. Wieczorna „La Liberte" informuje, że rząd francuski chętnieby widział, w porozumieniu z Londynem, doprowadzenie do międzynarodowej konferencji, mającej na celu ostateczne załatwienie wszystkich problemów, stojących w tej chwili przed Europą.

# Czy Anglia zdoła zapobiec wojnie?

## Decydujące posunięcie Chamberlaina. — Podróż premiera Anglii do Berchtesgaden odsunie ostateczną rozgrywkę o Sudety

PARYŻ, 15 września.

Wiadomość o niezapowiedzianej decyzji premiera Chamberlaina odwiedzenia kanclerza Hitlera dosłownie ZELEKTRYZOWAŁA DZIŚ PARYŻ, WYWOŁUJĄC NAJŻYWSZY ODDŹWIĘK w CAŁYM SPOŁECZEŃSTWIE.

Nastrój w mieście od samego rana wykazywał niezwykłe podniecenie. Społeczeństwo, na ogół, prawie jednogłośnie aprobuje inicjatywę premiera brytyjskiego, wyrażając przy tym hołd i uznanie dla jego poświęcenia.

Uważa się, że Hitler zdołał już do ostateczności wyzyskać wolę pokojową demokracyj zachodnich. Podobnie ujmuje też sytuację dzisiejsza prasa poranna. Większość dzienników z entuzjazmem wita podróż premiera brytyjskiego, wierząc, że akt ten nie może pozostać dla pokoju bez rezultatu. Takie pisma, jak „Petit Parisien", „Matin", „Le Journal", „Le Jour", „Echo de Paris", „L'homme Libre", „La Republique", nie wyłączając socjalistycznego „Populaire", w którym sam Leon Blum bez zastrzeżeń aprobuje decyzję angielską.

Nie brak jednak i opinij odmiennych.

„Petit Bleu", organ kuluarowy sfer parlamentarnych, ostrzega, by Hitler nie nabrał obecnie ostatecznego przekonania, że siła i zastraszenie są najskuteczniejszymi metodami politycznymi.

Całkowicie negatywnie ustosunkowuje się do inicjatywy syndykalizm francuski, którego organ „Le Peuple" wyraża przeświadczenie, iż obecna podróż nie da większego rezultatu, niż pielgrzymki sir Simona Hoare lub Halifaxa tak jak niegdyś Schuschnigga.

Z wyraźnymi zaś drwinami występuje komunistyczna „L'Humanite", która podróż premiera Chamberlaina uważa za niezwykłe upokorzenie Anglii. Podróż ta — zdaniem pisma — może dać w wyniku co najwyżej odwleczenie ostatecznej rozgrywki i parę tygodni odprężenia.

Tutejsze sfery dyplomatyczne, KOMENTUJĄC DECYZJĘ ANGIELSKĄ, KŁADĄ NACISK NA FAKT, ŻE WYSZŁA ONA WŁAŚNIE Z INICJATYWY FRANCJI,

gdyż jest rezultatem rozmowy, jaką premier Daladier przeprowadził wczorajszej nocy z premierem Chamberlainem, proponując w obliczu katastrofalnej sytuacji chwycenie się środków niezwykłych i wyjątkowych.

* * *

LONDYN, 15 września.

(PAT) Wiadomość o decyzji premiera Chamberlaina udania się do kanclerza Hitlera, wywołała wielkie wrażenie nie tylko w Londynie, ale i we wszystkich dominiach brytyjskich. Premier otrzymuje depesze gratulacyjne ze wszystkich stron świata, m. inn. depesze takie nadesłali: premier Kanady Mackenzie King i premier australijski Lyons.

* * *

BERLIN, 15 września.

(PAT) Prasa niemiecka obszernie komentuje podróż Chamberlaina do Niemiec.

Niemcy — pisze „Angriff" — wolą pokój, ale pokój sprawiedliwy. Nie wiadomo jeszcze — ciągnie dalej dziennik — co przywozi ze sobą Chamberlain. Zdajemy sobie sprawę, że spotkanie w Berchtesgaden posiada znaczenie historyczne i decydujące.

SPOTKANIE TO BĘDZIE MIAŁO DALEKO SIĘGAJĄCE SKUTKI,

o ile obaj mężowie stanu będą mogli ustalić drogę, która rozproszy niepokój nad Europą, lecz zniszczy zło, które wybuchło w Czechosłowacji.

* * *

PARYŻ, 15 września.

(PAT) W paryskich kołach politycznych wyrażają przypuszczenie, że w razie powodzenia misji premiera Chamberlaina PREM. BRYTYJSKI ZWRÓCIŁBY SIĘ DT PARLAMENTU, CELEM ZAKOMUNIKOWANIA MU WYNIKÓW TEJ MISJI.

W Paryżu przypuszczają, że premier Daladier poszedłby również tą drogą i ze swej strony zwołałby izby, aby zakomunikować im rezultaty rozmów w Berchtesgaden.

Premier Daladier odbył w ciągu ostatnich dwóch dni kolejno konferencje z przywódcami wszystkich stronnictw politycznych.

# Prace przedwyborcze w pełni

## Generalny komisarz wyborczy objął urzędowanie. — Stanowisko Str. Narodowego.—Str. Ludowe zwołuje nadzwyczajny kongres

Warszawa, 15 września.

Mianowany wczoraj Generalny Komisarz Wyborczy, sędzia Sądu Najwyższego Giżycki, objął dziś urzędowanie.

Biuro Generalnego Komisarza mieści się w Prezydium Rady Ministrów.

### Biuro zadań specjalnych

Sprawy prasowe prezydium Rady Ministrów włączone zostały od dziś do zakresu działania Biura zadań specjalnych.

Na czele tego biura stoi od dłuższego czasu major M. Lepecki. Przypomnieć należy, iż zarządzenie P. Prezydenta o rozwiązaniu parlamentu wręczał onegdaj major Lepecki, nie zaś, jak zwykle, bywało z zarządzeniami Prezydenta dotyczącymi Sejmu i Senatu, szef biura prawnego. Jak można sądzić, był to już wyraz postanowienia, by w biurze zadań specjalnych skupić całokształt spraw, załatwianych przez prezydium Rady Ministrów w dziedzinie akcji wyborczej.

### Stanowisko stronnictw

Na nadchodzącą niedzielę, 18-go b. m. zwołany został komitet polityczny Stronnictwa Narodowego, który ma powziąć uchwały ostateczne o stanowisku stronnictwa wobec wyborów do sejmu i senatu.

Wczoraj obradował w tej sprawie przygotowawczo zarząd główny Str. Nar. Wobec tego, że warunki ustalenia kandydatur parlamentarnych nie zmieniły się, gdyż nie zmieniły sie ciała samorządowe i t. d., zarząd główny przedstawi komitetowi politycznemu wniosek o utrzymanie poprzedniego stanowiska t. j. niebrania udziału w wyborach.

Warszawa, 15 września.

Jak już wczoraj donosiliśmy, zbiera się w piątek naczelny komitet wykonawczy Stronnictwa Ludowego.

W kołach ludowców panuje opinia, iż komitet zwoła nadzwyczajny kongres Stronnictwa Ludowego na najbliższe tygodnie, najprawdopodobniej do Warszawy, celem zajęcia stanowiska w sprawie wyborów do Izb ustawodawczych, gdyż władze Stronnictwa nie chcą same brać odpowiedzialności za tak doniosłą decyzję.

### Spisy wyborców

Warszawa, 15 września.

Zarządzenie wyborów do senatu spowodowało konieczność zrewidowania uzupełnienia spisów osób, które na podstawie obowiązującej ordynacji wyborczej posiadają prawo wybierania do senatu.

Jak wiadomo, spisy wyborców do sejmu sporządzane sa przez władze samorządowe, zaś spisy wyborców do senatu prowadzą władze administracji ogólnej.

Każdy obywatel mający prawo wybierania do senatu będzie wciągnięty do spisu w obwodzie, w którym zamieszkuje.

* * *

Warszawa, 15 września.

(PAT) W związku z rozporządzeniem Pana Prezydenta R. P., rozwiązującym Izby ustawodawcze, ministerstwo komunikacji zawiadamia, że legitymacje poselskie i senatorskie, jako bilety kolejowe, przestają być ważne w nocy z dnia 20 na 21 września o godz. 24-ej.

# Wszyscy dziećmi jednego Boga

## Ks. kard. Hlond przemawiał do delegacji żydowskiej

Warszawa, 15 września.

Do Warszawy nadeszła wiadomość, iż J. Em. Ks. Kardynał Prymas Hlond w drodze do Łucka na uroczystości jubileuszowe Biskupa dr. Szelążka zatrzymał się w miasteczku Kopaczówka pod Kowlem.

Ks. Prymasa Hlonda witali przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, delegacja żydowska z miejscowym rabinem na czele oraz liczne rzesze społeczeństwa.

W odpowiedzi na powitanie delegacji żydowskiej J. Em. Ks. Kardynał Prymas Hlond wygłosił krótkie przemówienie w języku hebrajskim, dziękując w serdecznych słowach ludności żydowskiej za okazany mu hołd.

Dostojny Duchowny zakończył swą mowę następującymi słowami: „Niech panuje jedność i pokój wśród wszystkich ludzi bez różnicy pochodzenia, wyznania i rasy, albowiem wszyscyśmy dziećmi jednego Boga".

**Zdarzenia i ludzie**

# Zawodowa ofiara wypadków

## Jak cygan Różyczka otrzymał rentę w funtach sterlingach?

*Praga*, we wrześniu.

Cygan czeski, Antoni Różyczka, obrał sobie dość niebezpieczny sposób zarobkowania, a mianowicie tak manewrował na drogach i szosach, że co parę tygodni potrącało go jakieś auto. Wystraszeni kierowcy chętnie ofiarowywali Różyczce sumy, dochodzące niekiedy do kilku tysięcy koron, aby tylko uniknąć skargi sądowej. Różyczka tak wykwalifikował się w swym oryginalnym zawodzie, że unikał jakichkolwiek bądź cięższych obrażeń ciała. Kończyło się zawsze na lekkim potrąceniu lub skaleczeniu, ale Cygan tak płakał i zawodził, iż zdawało się, że jest ciężko ranny.

W ubiegłym roku Różyczce powiodło się niesłychanie. Niedaleko Ołomuńca tak zgrabnie w zamyśleniu przechodził przez szosę, że potrąciła go wspaniała limuzyna, prowadzona przez młodą Angielkę lady Adkins. Kiedy Różyczka padł pozornie nieprzytomny, Angielka natychmiast zatrzymała samochód, z wysiłkiem zawlokła rannego do wnętrza i pełna przerażenia pragnęła zawieźć rannego do szpitala. Nerwy jednak odmówiły jej posłuszeństwa: w żaden sposób nie mogła prowadzić wozu. Ponieważ ruch o tej porze na szosie był znikomy, młoda kierowczyni zaczęła płakać. I wówczas rzekomo obudził się Cygan. Łamaną niemczyzną opowiedział lady Adkins, że jest ranny i że napewno ma złamane żebro, ale prosi, aby go nie odwożono do szpitala, ponieważ nie znosi zamknięcia. Jest bardzo biedny, ale gdyby lady zostawiła mu trochę pieniędzy, mógłby leczyć się u prywatnego lekarza. Wie on dobrze, że lady mogłaby mieć nieprzyjemność, a nawet osiąść w więzieniu przynajmniej na rok, gdyby się o tym dowiedziała policja, albowiem o zmierzchu jechała bez świateł...

Lady Adkins, wystraszona i wzruszona, dała Cyganowi 1000 koron gotówką i czek na 200 funtów angielskich (około 5.000 zł.). Po zainkasowaniu pieniędzy Różyczka prosił Angielkę, aby pomogła mu wyjść z samochodu, gdyż właśnie ma zamiar zaczekać na wozy cygańskie, które rzekomo nadjeżdżają. W rozmowie Cygan zanotował sobie także adres młodej kierowczyni w Pradze oraz w Londynie.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności wypadek ten nie przyniósł Różyczce żadnego uszczerbku fizycznego. Lekko uderzony błotnikiem, miał na udzie siniak oraz zadrapnięcie. Niemniej jednak po kilku dniach zjawił się w hotelu Angielki zabandażowany aż do czubka nosa. Według słów jego, na całe życie będzie niezdolny do pracy, gdyż jest muzykiem, a właśnie ma złamaną rękę i przecięty nerw, wskutek czego nie będzie mógł władać palcami. Wówczas lady Adkins zaproponowała mu dożywotnią rentę w wysokości 10 funtów szterlingów miesięcznie. Okazało się bowiem, iż samochód nie był ubezpieczony, a młoda kobieta chciała uniknąć skandalu, jak i ewentualnych wysokich kosztów. Różyczka na propozycję Angielki zgodził się. Zawezwano rejenta, który spisał umowę, przy czym Cygan zainkasował znów rentę za rok z góry.

Od tego czasu zaczęło się dla Różyczki dobre życie. Hulał całymi nocami, pił i nic nie robił. Wreszcie zwróciło to uwagę policji. Wydało się wówczas, że Różyczka dysponuje sumami w funtach szterlingach. Zainteresował się „obrotnym Cyganem i urząd dewizowy oraz urząd śledczy. I wtedy wyszedł na jaw kontrakt rejentalny. Zawiadomiono lady Adkins, że padła ofiarą oszusta. Umowa została rozwiązana a Cygana wsadzono do więzienia, skąd wyszedł dopiero po kilku miesiącach bez grosza w kieszeni.

Cóż było robić? Różyczka wziął się do starego procederu. Jako zawodowa „ofiara wypadków samochodowych" mógł przecież w dalszym ciągu liczyć na doraźne zarobki.

Ale tu dosłownie powinęła mu się noga. Przed kilkoma dniami pod Kralewicami tak nieszczęśliwie dostał się pod samochód, że po raz pierwszy został naprawdę ciężko ranny. Przewieziono go do szpitala. Jeśli wyjdzie, będzie już na całe życie kaleką.

# LOT w NIEZNANE

Lot Chamberlaina do Hitlera już sam w sobie, nawet bez uwzględnienia treści rozmów, odbytych w Berchtesgaden próbują niektórzy przedstawić, jako **olbrzymi sukces dyplomatyczny Hitlera.** To mierzenie wielkiej polityki **kryteriami małomiasteczkowymi** („kto złoży pierwszą wizytę?") jest śmieszne.

Obowiązkiem premiera Anglii jest uchronienie narodu i państwa brytyjskiego przed **największym nieszczęściem, jakim może być wojna — przegrana lub wygrana — i obowiązek ten musi być wykonany w każdych warunkach i każdym sposobem.**

Dlatego też podróż p. Chamberlaina **nie jest żadnym despektem.** Dla rządu angielskiego byłoby o wiele bardziej kłopotliwe, **gdyby Hitler chciał przylecieć do Anglii,** nawet dla omówienia pilnych zagadnień.

Społeczeństwo angielskie przyjęło krok Chamberlaina z pełną aprobatą. W razie konfliktu wojennego Niemcy będą nieprzyjacielem W. Brytanii. Przed ewentualnym rozpoczęciem walki **trzeba się z nimi po raz ostatni porozumieć** — a nuż będzie można uniknąć rozlewu krwi. Gest Chamberlaina jest wyrazem siły i woli pokojowej i niczym więcej ani mniej.

* * *

Tajemnica rozmowy wczoraj w Berchtesgaden nie jest jeszcze znana w chwili obecnej. Ale można się łatwo domyśleć, o co chodzi. W każdym razie **nie o rokowania rzeczowe,** bo to odbywa się przy pośrednictwie normalnych przedstawicieli dyplomatycznych względnie specjalnych delegatów w rodzaju lorda Runcimana.

Wiadomo jest z różnych źródeł, że w sferach wysokiej polityki niemieckiej **walczą ze sobą dwa prądy: radykalny czyli wojenny i umiarkowany czyli pokojowy.** Goering, Goebbels, Himmler chcą zastosowania środków najostrzejszych, **nie obawiając się konsekwencji wojennych.** Sztab generalny żąda dyplomacji oględnej i unikania konfliktu zbrojnego. Gwoździem całej sprawy jest problem, **czy Anglia wmiesza się do konfliktu w razie „rewolucji" sudeckiej i niemieckiej „pomocy".** Oko i ucho kanclerza w Anglii, v. R i b b e n t r o p p, twierdzi, że Anglia nie wmiesza się do wojny i że wszelkie groźby londyńskie są tylko i wyłącznie groźbami bez pokrycia. W ten sposób **v. Ribbentropp popiera politykę radykalnych rozwiązań i skrajnie prawego skrzydła partii nacjonal - socjalistycznej.**

Istnieją poważne powody, które pozwalają przypuszczać, że **Hitler nie tylko znajduje się obecnie pod wpływem tej grupy, ale nawet, że jest przez nią odcięty od źródeł informacyjnych, które wskazałyby mu niebezpieczeństwo radykalnych posunięć.** Tak np. ambasador angielski, Henderson od kilku dni napróżno zabiegał o przyjęcie go u Hitlera i możliwość rozmówienia się z nim w cztery oczy. **Teraz jasne jest, do czego zmierza wizyta Chamberlaina. Premier angielski wedle wszelkich przewidywań pragnie bezpośrednio i poważnie uprzedzić kanclerza Rzeszy, że w razie jeśli Niemcy sięgną do arsenału środków zbrojnych w konflikcie z Czechosłowacją, Francja i W. Brytania niezwłocznie rozpoczną działania przeciw Niemcom.** Wojna europejska, a nawet światowa stanie się faktem dokonanym. Pożoga nie da się umiejscowić.

Dla tego jednego historycznego oświadczenia warto 70-letniemu Chamberlainowi po raz pierwszy w życiu wsiąść w samolot i wśród mgieł i chmur zdążać do kraju wroga Nr. 1.

Wydaje nam się, że **ta rozmowa uratuje pokój,** nawet w chwili, gdy na pograniczu sudeckim odbywa się coś w rodzaju powstania. **Niemcy nie mogą wygrać tej wojny, a Hitler zbyt wiele ryzykuje, aby ją podjął.**

* * *

A więc, **jeśli nie wojna, to co?**

Można **Niemcom oddać Sudety** — to rozwiązanie nie jest wogóle rozwiązaniem, bo nie zadowolni nikogo. Przede wszystkim **nie zgodzą się Czesi.** Ostatecznie, o nich tu chodzi, a mają oni nerwy, tak samo, jak inni ludzie. Dziś, **doprowadzeni do rozpaczy,** mogą ważyć się na każde głupstwo, nawet na wojnę samobójczą.

Poza tym — **nie zgodzą się... Niemcy.** Wiele razy tłomaczyliśmy już na tych łamach, że **Rzeszy Niemieckiej nie tyle chodzi o Sudety, wiele o całą Czechosłowację.** Sudety dadzą Wielkim Niemcom chwilowy sukces, przyrost ludności o 3,5 miliona, ale dadzą również **bezrobotnych, głodnych, przemysł włókienniczy, szklarski, skórzany i konfekcyjny** — w zastoju, bez eksportu i bez przyszłości w Rzeszy. Tymczasem Hitlerowi wcale nie o to chodzi, ale o **wpływ na całokształt polityki czechosłowackiej.** Pragnie on uczynić z Czechosłowacji w a s a l a, a na straży tego wasalstwa stać mają właśnie Niemcy czescy w ramach Czechosłowacji. Pragnie on i żąda wyraźnie:

1) **zerwania sojuszu z Rosją i Francją**

2) **przyłączenia się do „osi" Berlin—Rzym,** alias do „paktu antykomunistycznego" t. j. poddania się pełnym wpływom berlińskim.

3) **dostrojenia życia gospodarczego Czechosłowacji do potrzeb gospodarczych i militarnych Rzeszy** (Skoda!).

4) dostępu przez „zbrataną" Czechosłowację do **nafty rumuńskiej.**

Tak wygląda w praktyce poezja „wyzwolenia" Niemców sudeckich. Wszystkie ideały zamieniają się rychło w rzeczy tak materialne, jak nafta, żelazo, armaty, zboże, a wreszcie wpływy polityczne.

* * *

Nie spodziewamy się po podróży p. Chamberlaina wyników, zapowiadających pozytywne rozwiązanie kwestii sudeckiej. To sprawa późniejsza. Teraz chodzi tylko o to, aby **zażegnać widmo wojny i wykluczyć najazd w każdej formie,** jako środek presji na Czechosłowację.

**Jeśli premier angielski dokona tego,** spełni swą historyczną misję wyśmienicie i zapewni pokój przynajmniej chwilowo.

O.



# Roosevelt objął kierownictwo

## polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych

## Przedstawiciele Anglii, Francji i Czechosłowacji w Białym Domu

LONDYN, 15 września.

Amerykańskie radiostacje podają, że prezydent Roosevelt opuścił chorego syna i powrócił nagle do Waszyngtonu.

Podsekretarzowi stanu dla spraw zagranicznych Hullowi prezydent oświadczył, że zdecydował się objąć osobiście kierownictwo polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych.

W pół godziny po powrocie prezydenta zaproszeni zostali do Białego Domu ambasadorzy Francji, W. Brytanii oraz poseł czeski, przy czym konferencja przeciągnęła się ponad 3 kwadranse.

# Likwidacja policji arabskiej w Palestynie

## 8 tysięcy policjantów żydowskich pełni już służbę.— Nowe transporty wojsk angielskich

LONDYN, 15 września.

(PAT) Władze administracyjne w Palestynie postanowiły zastąpić rezerwowych policjantów arabskich rezerwowymi policjantami żydowskimi. W ostatnich dniach liczba tych ostatnich wzrosła o 600 nowych ochotników, osiągając cyfrę 7800, w czym 4800 uzbrojonych przez rząd palestyński. Rezerwowi policjanci żydowscy zostali przeznaczeni do pilnowania posterunków policji, budynków rządowych i nowej poczty w Jerozolimie.

Poza tym zastąpiono nimi Arabów, pełniących służbę patrolową na drodze Jerozolima — Tel-Aviv oraz pilnujących trzech pomp wodnych, które ostatnio były bardzo często atakowane przez powstańców. Przeszło 300 żydowskich policjantów rezerwowych zostało ponadto wyznaczonych jako straż kolejowa. Również Żydami obsadzono 7 posterunków policyjnych. Powodem tych zarządzeń są bardzo często powtarzające się ostatnio fakty rozbrajania przez powstańców arabskich.

Wśród zabitych Żydów znajdują się dwaj wybitni członkowie żydowskiej kooperatywy kolonizacyjnej w Esdraelonie Chaim Etkin i Chaim Sturman, oraz dr. Dawid Mossensohn, weterynarz rządowy, syn zasłużonego sjonisty. Zostali oni zabici podczas wybuchu miny lądowej, na którą najechali samochodem na drodze koło Beysan. Eskortujący ich policjant brytyjski został śmiertelnie ranny. Zastrzelony również został na drodze koło Ramleh znany psychiatra żydowski dr. Abraham Rosenthal.

Plon dnia dzisiejszego przedstawia się cyfrą 32 zabitych. W wyniku bitwy, jaka rozegrała się między terorystami arabskimi a oddziałami wojskowymi brytyjskimi między Jerozolimą a Hebronem, zostało zabitych 20 Arabów. W walce brało udział 5 samolotów brytyjskich. Poza tym również dzisiaj w różnych częściach Palestyny zabitych zostało 12-tu Arabów.

Jeszcze w bieżącym miesiącu wysłane mają być do Palestyny nowe oddziały wojsk brytyjskich w liczbie 100 żołnierzy, wzmocnią one dotychczasowe siły wojsk w Palestynie, wynoszące 7000 żołnierzy, z którymi współpracuja dwie eskadry samolotów. Wśród oddziałów, które mają być niedługo wysłane do Palestyny, znajduje się pułk. kawalerii, jeden z dwóch pułków angielskiej kawalerii jeszcze niezmotoryzowanej, którego zadaniem będzie patrolowanie tych obszarów Palestyny, które nie mogą być patrolowane przez jednostki motorowe.

# Balon „Polonia" wylądował w Sowietach

## Zajął on drugie miejsce po balonie L.O.P.P.

WARSZAWA, 15 września.

Przedłużający się brak wiadomości budził poważny niepokój o los dwóch pozostałych balonów: „Polonii", pilotowanej przez por. Koblańskiego i Patalona, oraz „S—2", balonu belgijskiego, pilotowanego przez świetnego aeronautę, kpt. Thonnard i por. Van der Szaueren.

Dopiero dzisiaj, dnia 15 bm., nadeszła za pośrednictwem sowieckiego radia pierwsza informacja o lądowaniu polskiego balonu na terytorium sowieckim. Miejsce lądowania nie jest ściśle określone, ale mniej więcej wiadomo, że nastąpiło ono w odległości około 80 kilometrów na wschód od Baranowicz, po stronie sowieckiej. Wynosiłoby to przypuszczalnie około 1500 kilometrów od Liege. Jeżeli wiadomość ta potwierdzi się, to wynikałoby z tego, że balon „Polonia" zająłby drugie miejsce po balonie „LOPP", mając kilkadziesiąt kilometrów dłuższą trasę od balonu „Warszawa II". Istnieje przypuszczenie, że również balon „S—2" lądował na terytorium Sowietów, ale wiadomość ta nie jest jeszcze potwierdzona. Nie jest więc wykluczone, że kpt. Thonnard natrafił na pomyślniejsze warunki atmosferyczne, zaleciał nawet trochę dalej od „Polonii".

Dzisiejszy dzień winien przynieść wiadomość o lądowaniu wrzystkich balonów i pozwoli ustalić kolejność.

# Aresztowania członków „Falangi"

Warszawa, 15 września.

W ostatnich dniach przeprowadzono szereg aresztowań wśród członków „Falangi" i Obozu Narodowo-Radykalnego Ruchu Młodych na Kresach Wschodnich.

Z nakazu władz prokuratorskich osadzono w więzieniu w Święcianach Eugeniusza Bernera i Stanisława Borkowskiego, oskarżonych o udział w zajściach antysemickich w miasteczku Dryświat pod Brasławiem.

Ponadto aresztowano dwóch członków „Falangi" w Krakowie, Adama Kuśnierka i Mieczysława Białka.

# HENLEIN OSKARŻONY O ZDRADĘ STANU

## za nawoływanie do przyłączenia Sudetów do Rzeszy.— Strajk powszechny w Reichenbergu

## Rozwiązanie parlamentu czeskiego

Berlin, 15 września.

(PAT) Niemieckie Biuro informacyjne donosi z Pragi, że na obszarze Sudetów

OGŁOSZONY ZOSTAŁ STRAJK GENERALNY.

W Reichenbergu wszystkie przedsiębiorstwa zostały zamknięte, a robotnicy opuścili fabryki. Nie wychodzą już nawet dzienniki. Popołudniowe wydanie „Reichenberger Ztg." nie ukazało się, gdyż cały personel redakcyjny i techniczny przyłączył się do strajku.

Czas trwania strajku nie został określony.

Praga, 15 września.

(PAT) Rząd rozszerzył zasięg działania rozporządzenia o stanie wyjątkowym na następujące okręgi: liberecki, lumburski i szluknowski.

Praga, 15 września.

(PAT) Dziś wieczorem ogłoszony został dekret o

ROZWIĄZANIU PARLAMENTU CZECHOSŁOWACKIEGO.

Praga, 15 września.

(PAT) Czeskie Biuro prasowe wyjaśnia powody zamknięcia sesji parlamentu.

Zasadniczo o wydaniu zarządzenia o stanie wyjątkowym decyduje parlament, ze względu na różnolity skład parlamentu i dość silną opozycję, rząd chciał uniknąć uciekania się do parlamentu i w tym celu wydał zarządzenie, zamykające sesję. W ten sposób rząd ma wolną rękę w ogłaszaniu stanu wyjątkowego w poszczególnych okręgach. O stanie wyjątkowym będzie decydować zamiast parlamentu stały komitet parlamentarny, który urzęduje w czasie zamknięcia sesji.

Egenr, 15 września.

(PAT) Przewódca Niemców sudeckich Konrad Henlein wydał następującą proklamację:

Rodacy, obdarzony waszym zaufaniem i świadomy przyjętej odpowiedzialności stwierdzam wobec całego świata, że system prześladowań stosowany przez naród czeski przy pomocy karabinów maszynowych, samochodów pancernych i czołgów w stosunku do bezbronnych Niemców sudeckich osiągnął punkt kulminacyjny. Naród czeski dowiódł tym samym całemu światu, że współżycie z nim w jednym państwie stało się ostatecznie niemożliwe.

Doświadczenia 20-letniego panowania przemocy a zwłaszcza krwawe ofiary ostatnich dni nakładają na mnie obowiązek złożenia następującego oświadczenia:

1) W roku 1919 zostaliśmy z pominięciem uroczyście nam przyrzeczonego prawa samostanowienia, wbrew naszej woli wcielenu do państwa czeskiego.

2) Nie rezygnując nigdy z prawa samostanowienia usiłowaliśmy, ponosząc najcięższe ofiary, zapewnić swą egzystencję w państwie czeskim.

3) Wszelkie usiłowania skłonienia narodu czeskiego i mężów za ten naród odpowiedzialnych do uczciwego i sprawiedliwego poruzumienia, rozbiły się o ich nieprzejednaną żądzę zniszczenia.

W tej godzinie sudecko-niemieckiej niedoli staję przed wami narodem niemieckim oraz całym cywilizowanym światem i oświadczam:

Chcemy żyć jako wolni Niemcy. Chcemy mieć znowu pokój i pracę w naszej ojczyźnie.

CHCEMY POWRÓCIĆ DO RZESZY.

Boże, błogosław nam w walce o słuszną sprawę.

Praga, 15 września.

(PAT) Czeskie Biuro Prasowe donosi, że władze postanowiły zwrócić się do prokuratury o pociągnięcie do odpowiedzialności autorów dwóch komunikatów, ogłoszonych dziś przez partię niemiecko-sudecką.

Pierwszym z tych komunikatów jest proklamacja Henleina, drugim odezwa, wydana przez kierownictwo partii niemiecko-sudeckiej i piętnująca w ostrych słowach postępowanie władz czeskich wobec ludności niemieckiej.

Z powyższego wynikałoby, że PRZECIWKO KONRADOWI HENLEINOWI MOŻE BYĆ WYTOCZONE DOCHODZENIE PROKURATORSKIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE REPUBLIKI.

* * *

Mor. Ostrawa, 15 września.

(PAT) Sekretariaty i placówki organizacyjne partii sudecko-niemieckiej na terenie Morawskiej Ostrawy i zagłębia ostrawsko-karwińskiego zawiesiły czynności i zlikwidowały wszystkie agendy. Lokale pozostają zamknięte.

* * *

Praga, 15 września.

(PAT) Komitet polityczny rady ministrów rozpoczął obrady o godz. 16-ej pod przewodnictwem premiera Hodży. Narady poświęcone były sytuacji politycznej. O godz. 17-ej komitet polityczny udał się do prezydenta Benesza.

Komunikat urzędowy stwierdza, że „na obu tych posiedzeniach zostały powzięte decyzje, których wymaga sytuacja".

# Krwawe starcia w Sudetach

## Liczba zabitych wzrosła do 35 osób. — Rozruchy w Karlowych Varach

PRAGA, 15 września.

(PAT) Z Cheb (Eger) donoszą:

W środę wieczorem oddziały policji czeskiej przybyły do siedziby partii niemiecko-sudeckiej w hotelach „Victoria" i „Welzel", celem dokonania rewizji. Wywiązało się przy tym krwawe starcie między policją i Niemcami, podczas którego 6 OSÓB ZOSTAŁO ZABITYCH I KILKADZIESIĄT RANNYCH.

* * *

PRAGA, 15 września.

W Karlowych Varach (Karlsbad) doszło wczoraj do bardzo poważnych rozruchów. Członkowie bojówek henleinowskich niszczyli sklepy czeskie i żydowskie oraz te, których właścicielami są Niemcy, przeciwnicy Henleina.

Do podobnych ekscesów przyszło również w Mariańskich Lazniach (Marienbad).

* * *

BERLIN, 15 września.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Egeru: W czwartek doszło na obszarze sudecko-niemieckim do szeregu dalszych zaburzeń. Władze dokonały licznych aresztowań. Liczba zabitych po stronie sudecko - niemieckiej wzrosła do 35.

* * *

PRAGA, 15 września.

(PAT) Z Eger donoszą o masowych dezercjach z wojska czeskiego żołnierzy-Niemców.

PRAGA, 15 września.

(PAT) W nocy z 14 na 15 wydarzyły się nowe starcia między żandarmerią czeską a niemiecką, podczas których szereg osób odniósł rany.

Starcia wydarzyły się m. inn. w Vereznicach, Beneszowie, Rumburgu, Ehrenbergu, Krasna Lipa, Cheb i innych.

PRAGA, 15 września.

(PAT) Urzędowo zaprzeczają wiadomości, jakoby władze czeskie aresztowały w Karlovych Varach kilku posłów partii niemiecko-sudeckiej i urzędników biura partyjnego.

## Wymowna ulotka we Włoszech

### „Przepraszamy, żeśmy się omylili"

Londyn, 15 września.

„Sunday Refree" donosi, że w pewnym mieście północnowłoskim kolportowano w tych dniach tajemnicza ulotkę, na której pod napisem „Ebrei Fuori" (Żydzi precz!) widniała podobizna z podpisem „Oto typowy Żyd". Na odwrocie ulotki zdumiony czytelnik znalazł uwagę treści następującej: „Przepraszamy, żeśmy się pomylili. Osoba, której podobizna przedstawia, nie jest Żydem. Podobieństwo wprowadziło nas w błąd". Osobą tą, podaje pismo, jest hrabia Ciano, minister spr. zagranicznych Włoch i zięć Mussoliniego. Ulotka ta, według informacyj „Sunday Refree", miała obudzić gwałtowny gniew Il Duce, który nakazał tajnej policji przeprowadzenie szczególnie surowego dochodzenia, celem ujawnienia drukarza i kolporterów ulotki, na razie jednak bez skutku.

## 22 tysiące Żydów mieszka w Sudetach

Praga, 15 września.

Lord Runciman przyjął delegację Żydów z Sudetów. Delegacja zwróciła uwagę lorda Runcimana na bardzo niebezpieczną sytuację 22.000 Żydów w Sudetach, którzy są narażeni na prześladowanie i bojkot.

Delegacja prosiła lorda Runcimana aby przeprowadził w tej sprawie specjalne studium i aby zapewnił mniejszości żydowskiej te same prawa z których korzystać będą inne mniejszości jeżeli zrealizowany będzie projekt kantonizacyjny.

## Obrót płatniczy z Palestyną

### Nowe przepisy weszły wczoraj w życie

Warszawa, 15 września.

W związku z wygaśnięciem porozumienia rozrachunkowego, zawartego przez Polski Instytut Rozrachunkowy z Agencją Żydowską w Palestynie, Komisja Dewizowa podała do wiadomości **nowe przepisy zmienione uchwałą z dn. 13 września r. b., na których podstawie, począwszy od dnia 15 września r. b. będzie się opierał obrót płatniczy z Palestyną.**

Należności z tytułu importu do Polski towarów pochodzenia palestyńskiego, jak również zaliczki na te towary oraz koszty uboczne — z pewnymi, ono wymienionymi wyjątkami — **mogą być regulowane w kwotach za zasadach ogólnych z tym, że przekazy z powyższych tytułów będą specjalnie rejestrowane w Polskim Instytucie Rozrachunkowym.**

Wszystkie wnioski o przekazy do Palestyny z innych tytułów niż towarowe — z pewnymi wyjątkami, osobno wyszczególnionymi — winny być kierowane przez oddziały Banku Polskiego i banki dewizowe do komisji dewizowej. Przekazy te, podobnie jak przekazy z tytułu importu towarów, będą w razie pozytywnej decyzji komisji dewizowej — wykonywane w dewizie oraz podlegają rejestracji przez P. I. R. Oddziały Banku Polskiego i banki dewizowe będą załatwiały we własnym zakresie wnioski o zapłatę zobowiązań wobec osób, zamieszkałych w Palestynie, z tytułu i na warunkach przewidzianych osobnymi postanowieniami komisji dewizowej.

**Wymienione na wstępie przepisy o należnościach towarowych nie mają zastosowania przy zapłacie za owoce cytrusowe, których import z Palestyny został dokonany w ramach tranzakcyj kompensacyjnych na warunkach zapłaty, każdorazowo ustalonych w zezwoleniach na te tranzakcje.**

Dla niektórych przekazów z tytułów finansowych, przeznaczonych dla ludności żydowskiej w Palestynie, jest przewidziany rozrachunek, który będzie prowadził Polski Instytut Rozrachunkowy.

Przepisy omawianego okólnika obowiązują również przedsiębiorstwa i organizacje, którym komisja dewizowa udzieliła generalnych upoważnień do samodzielnego dysponowania posiadanymi zapasami dewiz.



## Zjazd dziekanów rad adwokackich

Warszawa, 15 września.

W końcu b. m. odbędzie się w Warszawie zjazd dziekanów 8 rad adwokackich z terenów wszystkich okręgów apelacyjnych.

Zjazd dziekanów zajmie się sytuacją jaka się wytworzyła po wprowadzeniu ograniczeń dostępu do adwokatury.

Zjazd wypowiedzieć się ma w sprawie kontyngentów dla nowych adwokatów.

## Min. Ulrych na Zamku

Warszawa, 15 września.

(PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu dzisiejszym ministra komunikacji Ulrycha.

## Włoskie pisma rasistowskie na indeksie

Rzym, 15 września.

Zgodnie z zarządzeniem Papieża zna lazło się na indeksie pismo włoskie poświęcone sprawom rasistowskim „La defensa dela Razza".

## Gauleiter Wiednia ranny

Wiedeń, 15 września.

(PAT) Gauleiter Wiednia, Globocnik, uległ wypadkowi samochodowemu, doznając przy tym zgniecenia lewej nogi, co jednak nie pociągnie za sobą groźniejszych skutków.

## Gen. Beck powrócił do Berlina

Berlin, 15 września.

(PAT) Szef niemieckiego sztabu generalnego gen. Beck powrócił z podróży inspekcyjnej do Berlina.

### Z dziejów Łodzi

*Dnia 16 września 1893 roku grupujące przemysłowców łódzkich Towarzystwo Popierania Handlu i Przemysłu opracowało projekt ustawowego ograniczenia dnia pracy w przemyśle w całym państwie rosyjskim. Chodziło o to, że przemysł łódzki po strejku robotników w 1891—92 roku przeprowadził w owym okresie szereg zmian w kierunku ograniczenia czasu pracy, a w związku z tym przemysłowi chodziło o rozszerzenie tych zmian na całe imperium rosyjskie, aby w ten sposób umożliwić sobie konkurencję. Projekt ten wprowadzał zasadniczy 12-godzinny dzień pracy (zamiast dotychczasowego 14 — i 15-godzinnego) i znosił pracę nocną. Projekt wysłany przez przemysł łódzki w formie memoriału do Petersburga w początkach 1894 roku nie odniósł najmniejszego rezultatu.*

## KRONIKA

Wrzesień
**16**
Piątek

Dziś Euzebii P. M.
Jutro Stygmy

| | |
|---|---|
| Wschód słońca | 5.10 |
| Zachód słońca | 17.52 |
| Wschód księżyca | 21.43 |
| Zachód księżyca | 13.08 |
| Długość dnia | 13.23 |
| Ubyło dnia | 4.07 |

## Krótkie wiadomości

ZABURZENIA ATMOSFERYCZNE i ustawiczne deszcze wpływają hamująco na tok prac przy robotach publicznych, prowadzonych przez miasto. W związku z tym postanowiono przyśpieszyć tempo prac, aby można było w ciągu bieżącego sezonu wykonać cały nakreślony program.

* * *

KONTROLA DŹWIGÓW (wind) przeprowadzona będzie we wszystkich domach łódzkich mieszkalnych oraz we wszystkich fabrykach. Ma ona na celu stwierdzenie, czy stan dźwigów nie zagraża bezpieczeństwu publicznemu. Jak wiadomo, w wydziale technicznym zarządu miejskiego jest specjalny oddział kontroli dźwigów w Łodzi.

* * *

POGADANKI SZKOLNE na temat zwalczania chorób epidemicznych przeprowadzone będą we wszystkich szkołach średnich i powszechnych w Łodzi. Tytuł tych pogadanek, zaleconych przez władze szkolne brzmi: „Jak ustrzec się od duru i czerwonki".

* * *

LUSTRACJE STUDZIEN w północnej dzielnicy miasta zarządziły władze sanitarne. W wyniku przeprowadzonej dotąd kontroli w 18 wypadkach zakwestionowano studnie, których woda nie nadawała się do użytku. Część będzie zapieczętowana, część zaś studzien będzie musiała być przebudowana.

* * *

KONGRES DZIECKA, który odbędzie się w Warszawie w przyszłym miesiącu, połączony będzie z wystawą „Dziecko w Polsce". W wystawie tej czynny udział weźmie wydział opieki społecznej zarządu miejskiego, który wystawi szereg interesujących eksponatów, obrazujących opiekę nad dzieckiem w Łodzi.

* * *

DZIŚ, W PIĄTEK, do rejestracji rocznika 1920-21 stawić się winni w biurze wojskowym zarządu miejskiego mężczyźni zamieszkali na terenie IV komisariatu policji o nazwiskach na litery A B C D E F i G oraz mężczyźni zamieszkali na terenie XI komisariatu policji o nazwiskach na litery A B C D E F G H Ch I J K L i Ł.

## Zbiórka na ociemniałych

Niewidomy może i powinien być pożyteczny, może i powinien pracować. Trzeba go do tej pracy przygotować, trzeba mu dać wykształcenie ogólne i fachowe.

W dniach 17, 18 i 19 b. m. Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi przeprowadza zbiórkę na terenie Łodzi wespół z Łódzką Rodziną Radiową.

Spełnijmy wszyscy swój obowiązek obywatelski, składając ofiarę na niewidomych.

# PRZED WYBORAMI DO SEJMU

## Łódź została podzielona na 228 obwodów. — Spisy wyborców. — Jakie organizacje wybierają delegatów na zebrania okręgowe

Przygotowania do wyborów do sejmu i senatu w Łodzi są w pełnym toku. Wczoraj dokonano już ostatecznego podziału miasta na obwody głosowania. **Ogółem podzielono Łódź na 228 obwodów.** Zostały one wykreślone na specjalnej mapie, według której władze, przeprowadzające techniczne czynności wyborcze **orientować się będą przy układaniu spisów wyborców dla każdego obwodu i okręgu oddzielnie, przy ustaleniu siedzib komisyj wyborczych i t.d.**

Równocześnie wydział ewidencji ludności przystąpił do prac nad **sporządzeniem spisu wyborców do sejmu.** Przygotowano mianowicie odpowiednie druki spisu kontrolnego, które w dniu dzisiejszym, za pośrednictwem policji, **doręczone będą wszystkim właścicielom nieruchomości.** Gdyby ktokolwiek z właścicieli domów przez przeoczenie nie otrzymał dziś druku, **obowiązany jest natychmiast zgłosić się sam do właściwego biura meldunkowego.**

Druki te, po ich wypełnieniu, w ciągu trzech dni muszą być zwrócone w biurach meldunkowych. Biura meldunkowe będą w tym celu czynne w niedzielę, poniedziałek i wtorek w godzinach od 4 po poł. do 10 wiecz.

Wszystkie druki spisowe będą porównane z rejestrem mieszkańców, przy czym specjalnie **odnotowywane będą nazwiska osób, które w myśl ordynacji wyborczych nie mają praw wyborczych.** Dotyczy to ludzi pozbawionych praw obywatelskich z mocy wyroku sądowego, wydalonych ze służby państwowej lub samorządowej na mocy sądu dyscyplinarnego, utrzymujących się z nierządu, ubezwłasnowolnionych, umieszczonych przymusowo przez sąd w zakładzie leczniczym, w domu pracy przymusowej lub w domu poprawczym i wreszcie chorych, znajdujących się w szpitalach dla obłąkanych. W poszczególnych wypadkach wydział ewidencji **otrzyma odnośne dane z kartoteki urzędu śledczego.**

Jak już donosiliśmy, czynne prawo wyborcze do sejmu mają obywatele polscy, którzy mieli ukończonych, w przededniu rozpisania wyborów, **24 lata.** Według prowizorycznych obliczeń w **Łodzi będzie około 360.000 wyborców do sejmu.**

Do pisania list wyborców, które muszą być sporządzone w trzech egzemplarzach, wojewódzkie biuro Funduszu Pracy **zaangażuje 228 pracowników, z** pośród bezrobotnych pracowników umysłowych. Prace spisowe rozpoczną się dnia 25 b.m. w niedzielę i odbywać się będą w trzech salach: **w sali straży pożarnej przy ul. 11 listopada 4, w sali rady miejskiej przy ul. Pomorskiej 16 i w sali gimnastycznej przy ul. Południowej nr. 8.**

Z uwagi na wielką odpowiedzialność jaka ciąży na zarządzie miejskim za należyte sporządzenie spisu wyborców w charakterze sił kierowniczych przy spisach zaangażowani będą **urzędnicy miejscy na stanowiskach referendarskich.**

Referat wyborczy zajęty jest w tej chwili **ustaleniem składów obwodowych komisyj wyborczych i wyszukiwaniem lokali dla tych komisyj.** Ponieważ w Łodzi, jak już wspomnieliśmy, będzie 228 obwodów, zaś każda komisja obwodowa składa się z pięciu osób — powołanych musi być przeszło 1100 osób do tych prac. Z tych względów referat wyborczy już zajął się układaniem nazwisk kandydatów.

* * *

Dziś rozplakatowane zostanie na murach miasta **obwieszczenie starosty grodzkiego, wzywające do rejestrowania się wszystkich osób, które mają czynne prawo wyborcze do senatu** z tytułu zasługi osobistej i z tytułu wykształcenia, a więc nauczycieli, oficerów rezerwy, osoby posiadające wyższe wykształcenie oraz osoby odznaczone orderami.

**Rejestracja wyborców do senatu odbywać się będzie w gmachu rady miejskiej przy ul. Pomorskiej 16, poczynając od poniedziałku 18 bm. w godzinach od 9 do 13 i od 17 do 21.**

* * *

Starostwo grodzkie kończy już ustalanie liczby delegatów do okręgowych zgromadzeń wyborczych (kolegiów) na podstawie list członków poszczególnych organizacyj. Obliczanie to musi być zakończone **w dniu dzisiejszym, ponieważ jutro już p. wojewoda ogłosi wybory delegatów w tych organizacjach.**

W Łodzi następujące instytucje i organizacje delegują swych przedstawicieli do okręgowych zgromadzeń wyborczych, które ustalać będą kandydatury na posłów: **wydział wojewódzki** w zastępstwie rady miejskiej, **izba przemysłowo-handlowa, izba rzemieślnicza, związki zawodowe — klasowe, „Praca", ZPZZ, ChZZ, „Praca Polska", Poalej** — syjonistyczne związki zawodowe, **żydowskie związki zawodowe „Bund", robotnicy przewozowi, robotnicy przemysłu** chemicznego, **unia pracowników umysłowych, związek nauczycielski, związek lekarzy, związek pracowników miejskich, związek nauczycielstwa polskiego, związek nauczycieli Żydów, pracownicy pocztowi, Ibza lekarska, Izba Adwokacka, Izba Notarialna, „Rodzina Policyjna", „Rodzina Wojskowa", WIZO, Kobiety Katolickie, związek techników, związek inżynierów i architektów, elektrycy, Wolna Wszechnica Polska.**

Każde zgromadzenie okręgowe liczyć będzie **od 115 do 130 delegatów.** W każdej organizacji będą musiały się odbyć **formalne wybory tych delegatów.**

# B. G. K. pożyczy Łodzi 3 mil. zł.

## Powiększenie kredytu otwartego dla miasta w KKO do 2 i pół miliona zł.

W środę wieczorem odbyły się **dwa posiedzenia komisyj radzieckich: finansowo-budżetowej i do spraw ogólnych.**

Na posiedzeniu komisji finansowo-budżetowej omawiano sprawę kredytów na kontynuowanie robót publicznych w Łodzi.

Komisja zaakceptowała wniosek magistratu w sprawie zaciągnięcia w B.G.K. pożyczki w wysokości **3 milionów złotych oraz podwyższenia w K.K.O. kredytu otwartego na rachunku bieżącym do 2.500.000 zł.** Sprawę tę na plenum rady referować będzie inż. Holcgreber.

Uchwalono następnie **zaciągnąć pożyczkę w Funduszu Pracy w wysokości 100.000 złotych** na budowę targowiska zwierzęcego, powierzając referowanie tej sprawy adw. Pawłowskiemu.

Z kolei komisja zaakceptowała **udział miasta w budowie Domu Matki i Dziecka,** oraz budowę gmachu na pomieszczenia biur zarządu miejskiego przy ul. Lindleya.

Komisja do spraw ogólnych zajęła się sprawą **zabudowy Pl. Dąbrowskiego,** akceptując wniosek zarządu miejskiego o oddanie części placu pod budowę gmachu urzędu wojewódzkiego. (i)

# Kuratorium szkolne w Łodzi

## będzie uruchomione z dniem 1. kwietnia 1939 roku. — Egzaminy dla tych, którzy nie otrzymali matury

Jak się dowiadujemy, sprawa powołania do życia kuratorium okręgu szkolnego łódzkiego wchodzi w stadium realizacji. **Kuratorium szkolne rozpocznie swą działalność w Łodzi od nowego roku budżetowego t. j. od 1 kwietnia 1939 roku.** Ze względu na to jednak, że rozpoczęcie czynności takiego aparatu wymaga długich przygotowań, z dniem 1 stycznia powołana będzie do życia **tymczasowa delegatura kuratorium okręgu warszawskiego w Łodzi, która stopniowo przejmować będzie wszystkie agendy,** aż po trzech miesiącach przekształci się na samodzielne kuratorium.

Delegatura kuratorium warszawskiego urzędować będzie tymczasowo **w siedzibie inspektoratu szkolnego.** Przygotowania do jej powołania rozpoczną się już w przyszłym miesiacu. Delegatura otrzyma kierownika—naczelnika wydziału w kuratorium warszawskim oraz dwóch wizytatorów szkolnych.

* * *

Jak wiadomo, podczas tegorocznych egzaminów maturalnych znaczny odsetek uczniów nie otrzymał świadectw dojrzałości. Tymczasem gimnazjum 8-klasowe starego typu już zostało zlikwidowane, a ponieważ druga klasa licealna ma program różniący się od programu dawnej 8 klasy, **było rzeczą niemożliwą pozostawić tych uczniów w szkole.**

Sytuacja została rozwiązana częściowo w ten sposób, że w niektórych szkołach w **drodze wyjątku pozwolono utworzyć specjalne klasy dla repetantów.** Obecnie ministerstwo ustaliło, że **ci którzy się ścięli i otrzymali świadectwa dojrzałości starego typu, będą mogli zdawać w ciągu całego bieżącego roku szkolnego egzaminy jako eksterniści.** Egzamin można jednak zdawać tylko trzykrotnie.

* * *

Ministerstwo oświaty opracowało już program **egzaminów dojrzałości w liceach.** Jak się okazało, pierwotny projekt skasowania całkowicie egzaminów dojrzałości upadł. Nowe przepisy egzaminacyjne wprowadzają jednak szereg uproszczeń. (i)

# Pełna tabela wygranych

## 9-go dnia ciągnienia IV-ej klasy 42 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA — BEZ GWARANCJI).

5,000 zł. — 85161.
15,000 zł. — 5864.
10,000 zł. — 53950 103779.
5,000 zł. — 102459.
2,000 zł. — 75883 83875 84218 91714 95114 105503 109708 117417 125820 142337 144819 150855.
1,000 zł. — 3110 5472 10572 10143 17089 31892 33478 37585 41337 49034 53979 55919 56290 61787 68821 73254 81283 86495 87453 93471 100304 100695 104930 104751 110957 111777 115943 115326 128320 141726 144444 146497 147745 148224.

### Wygrane po zł. 250.

24 69 244 355 524 45 87 637 769 81 806 21 1124 269 663 765 80 802 955 79 2123 219 346 49 73 457 77 554 746 845 3007 63 144 212 80 97 339 47 435 641 86 884 924 4035 301 439 525 612 716 83 920 5011 92 3 109 69 72 74 84 390 573 634 81 83 6033 162 217 361 517 27 620 2 34 46 860 957 7021 26 28 32 87 233 346 81 572 903 6 58 8035 88 272 7 318 423 607 86 822 71 89 9007 167 73 262 310 15 71 501 17 615 670 999.

10007 155 446 66 657 962 11086 89 174 208 13 17 63 450 7 15 828 40 983 12105 27 54 310 20 30 413 90 521 31 67 616 800 82 13043 56 77 232 97 99 313 479 745 876 14047 137 222 8 412 66 619 789 858 15165 208 366 90 401 19 543 715 901 16069 181 426 717 94 838 71 985 17013 125 256 496 581 607 701 892 18005 107 381 400 10 603 68 89 842 19070 138 318 71 94 433 502 83 723 896 697

20156 315 444 96 518 79 804 64 938 60 21176 92 395 427 42 623 54 7 89 754 816 53 22067 159 223 443 523 725 861 23094 423 831 40 679 745 24005 133 68 374 428 507 817 25141 72 319 515 752 59 87 26177 357 9 438 519 724 72 941 27098 121 269 549 97 708 812 87 940 28064 86 134 48 342 420 534 52 609 29042 249 340 62 85 694 714 849 92 929 56 94.

30057 243 6 51 534 86 614 783 813 31032 93 100 68 338 455 510 677 765 85 32100 81 201 420 684 772 955 33003 22 153 387 597 780 34007 9 47 8 188 238 558 71 600 751 845 954 9 35115 21 38 415 628 906 47 36185 232 397 422 64 6 560 720 858 37036 136 251 444 585 91 708 841 935 38143 280 406 29 512 72 764 94 883 980 39000 61 115 62 320 85 462 614 800 59 60 73 931

40115 47 254 366 93 539 622 7 84 768 859 965 41018 253 5 86 393 427 93 506 621 74 42149 255 59 87 90 355 9 412 27 89 93 523 70 43040 152 231 61 63 418 73 546 612 44163 97 270 82 419 29 510 15 647 59 722 55 815 38 45150 61 212 21 381 83 610 757 79 46069 173 332 416 86 566 616 59 93 708 14 84 47026 145 81 243 52 65 350 422 648 974 48236 7 48 411 653 905 49135 8 56 206 316 653 63 5 754 65 852 907 15

50085 105 327 504 84 92 9 620 92 789 964 51044 140 67 230 333 404 41 791 92 830 921 41 52060 83 421 556 66 926 66 53028 180 441 589 979 54228 545 75 622 859 55013 126 93 211 448 523 650 712 60 865 56197 213 87 308 440 580 852 77 57151 717 52 914 58248 89 462 95 665 755 915 63 80 59002 122 276 723 33 47 947 64.

60012 66 83 113 300 552 9 611 726 981 61143 4 381 652 62546 63 641 706 933 63037 176 566 64328 565 623 895 911 65038 369 41 54 766 75 66082 171 93 511 667 67219 326 495 514 17 38 41 709 70 970 93 68043 151 364 452 63 509 681 714 39 849 69098 147 549 620 87 719 852.

70281 307 456 537 818 22 935 45 71095 189 484 523 98 604 7 751 841 72130 49 206 301 532 628 66 742 59 71 99 73002 25 43 253 306 84 427 517 608 923 59 74097 126 241 325 57 484 522 761 73 75013 37 165 278 350 94 9 749 812 912 44 75138 256 309 419 560 70 702 836 993 77039 360 583 670 733 824 6 943 78143 87 292 458 72 601 764 70 845 951 79 79126 41 376 408 14 758 878 960 78.

80009 10 344 97 507 43 6 673 762 826 918 81023 54 112 85 294 7 706 809 98 934 82018 60 146 217 323 48 539 92 640 68 726 857 83016 217 25 48 431 653 714 812 53 84216 25 95 310 718 828 52 68 952 5 85106 385 449 538 710 86082 333 543 763 77 845 85 956 87036 157 67 246 57 465 576 650 86 806 88075 347 494 662 785 812 89208 41 79 321 493 906 79

90237 63 335 55 511 69 629 79 721 888 91002 136 213 31 411 513 847 79 92306 433 40 628 93166 518 29 84 641 87 766 888 91 94168 223 59 83 328 448 522 47 601 764 95284 306 67 84 93 455 875 92 900 96072 274 388 610 90 825 917 44 97035 251 371 747 55 545 57 70 90 809 935 78 98053 111 51 84 217 20 36 386 401 544 617 759 99022 60 122 30 289 636 73 794 850 82.

100170 209 369 773 5 912 54 101120 339 63 442 682 745 848 102031 55 74 431 67 589 625 724 900 83 4 103040 302 79 92 429 515 673 714 806 936 43 104057 146 94 208 365 449 86 702 68 105006 151 230 418 78 554 787 106063 250 310 24 541 660 70 83 720 60 107050 228 87 360 438 77 98 795 855 979 108163 234 376 463 534 99 620 1 39 57 909 17 88 109002 3 76 192 238 355 487 695 890.

110033 162 76 86 304 16 426 43 663 990 111211 543 658 706 12 876 88 112000 188 97 304 12 38 417 49 84 782 977 113192 407 657 884 975 94 114121 64 277 323 402 68 536 755 842 94 115004 80 302 415 707 46 77 116151 255 770 117031 138 653 726 118042 376 430 611 17 50 703 60 119106 16 42 215 555 958.

120001 84 310 20 498 562 610 34 735 804 121053 78 231 366 95 419 20 49 84 757 78 833 122166 84 97 325 9 613 725 123026 73 103 335 638 738 961 71 124016 282 327 88 446 754 908 20 125292 480 571 628 838 93 920 52 126129 280 385 526 647 709 979 127166 233 84 329 467 559 65 637 863 128115 473 933 47 129116 32 285 343 98 426 575 91 608 24 248 50 86.

130314 403 86 685 810 915 17 131055 482 537 650 729 921 6 132111 73 4 321 4 513 609 7 832 41 133682 91 134 260 78 338 449 726 816 981 134482 632 767 877 135192 207 19 343 433 572 761 805 931 70 136041 169 363 578 650 956 86 137001 33 84 183 269 355 6 483 99 790 801 20 33 138148 70 280 375 67 541 617 139005 185 91 545 613 811 39 959

140341 472 555 661 94 806 987 141039 401 13 22 518 629 749 90 142016 35 122 246 71 327 51 98 679 715 97 828 143037 482 700 816 144036 143 364 432 40 553 609 90 812 31 145095 312 37 431 539 745 827 146041 67 127 215 368 478 90 508 650 748 813 147157 67 87 250 418 513 98 762 86 148122 392 413 61 681 883 962 80 149013 69 78 213 505 889.

150109 319 68 435 89 552 792 947 151037 143 224 336 71 417 506 652 704 64 858 152065 227 308 344 960 113071 234 314 422 52 5 781 154028 90 270 76 94 336 49 406 41 587 617 155177 358 99 406 91 511 94 673 82 821 35 156043 115 235 57 91 383 430 61 96 640 961 157309 497 515 735 877 967 158084 169 268 370 405 514 781 914 159013 230 1 593 626 65 75 745.





### CIĄGNIENIE DRUGIE.

20,000 zł. — 155280.
25,000 zł. — 62660.
15,000 zł. — 56330 17466.
10,000 zł. — 12215 25018 113597 139483.
5,000 zł. — 53846.
2,000 zł. — 13030 19770 26386 77534 91000 101655 107420 115414 121197 123225 130225 140986 143229 144047 147935 151561.
1,000 zł. — 483 3360 3715 6861 7488 12022 18142 19622 26684 30930 31253 33175 33596 45738 58972 59700 61843 66212 69569 77150 77641 78680 82160 85518 100513 101092 104509 106102 109813 110960 111528 138508 150425 152132 152417 154102.

### Wygrane po zł. 250.

2 147 77 240 376 420 527 80 631 33 741 78 971 75 1012 68 297 567 2031 179 236 394 417 672 707 97 800 950 3207 409 504 669 707 26 968 4079 199 391 93 99 5005 234 328 40 6005 49 144 397 445 89 7043 118 309 24 481 683 706 844 33 86 902 10 8026 120 244 311 410 31 535 627 721 9270 667 711 800 60 65 923.

10124 235 330 478 505 607 31 36 987 11033 159 70 230 70 97 379 414 782 98 847 12121 336 736 61 910 13128 360 400 14 41 513 756 832 14023 87 176 326 617 715 15073 192 555 334 717 868 16132 289 304 12 43 87 444 812 16 99 967 17220 40 351 433 555 85 899 18027 433 636 55 791 818 19099 286 607 30.

20775 863 959 70 21193 266 73 461 564 721 933 22204 53 401 39 622 774 23064 130 400 572 846 24036 719 880 968 25171 401 26178 473 584 602 27323 541 28022 128 707 17 942 81 29067 93 158 75 554 743 906.

30056 88 130 928 98 31560 68 898 32023 413 506 676 820 36 33070 122 631 66 34500 19 65 759 926 35808 36245 348 63 462 545 64 904 37320 423 661 701 807 906 37 38436 622 840 39136 83 443 642.

40124 204 52 496 528 98 48355 69 758 857 43127 708 44005 48 116 344 805 45046 361 432 631 756 92 804 46041 82 94 95 203 28 451 47102 78 85 316 401 74 707 35 815 975 48155 416 885 49046 112 62 88 518 727 832 979.

50339 645 704 878 51003 22 52084 173 237 951 53128 58 411 504 830 926 54168 277 617 18 80 86 788 837 949 55245 352 430 647 826 47 56004 55 314 651 728 57524 637 61 73 774 917 58314 74 511 693 962 59127 363 425 75 668 80 841.

60177 244 515 688 826 38 61208 641 42 63 969 62284 437 516 63082 169 535 54 64001 547 64 83 924 65311 75 574 614 70 858 66049 92 190 513 604 775 67192 240 82 68100 18 371 638 879 953 73 69233 43 389 408 16 541 88 858 910

70047 119 440 543 47 715 24 928 81 71036 155 200 506 977 72011 73 879 934 73186 92 431 42 547 74318 82 665 717 832 75371 483 541 82 602 876 901 76298 537 831 937 55 77697 772 78077 246 363 438 797 900 45 79064 317 472 625 793 981

80145 81 253 716 958 81484 824 959 82220 373 981 83272 547 8428 451 951 72 85026 83 437 39 47 584 661 86308 50 421 92 532 759 977 87037 200 340 439 512 788 88187 306 433 39 539 685 761 79 81 978 89174 276 815.

90202 43 66 413 27 687 799 816 903 91247 392 443 547 655 755 846 957 92155 61 375 458 578 661 82 948 93009 239 90 362 63 68 71 716 40 76 869 983 94125 207 765 95650 81 709 51 890 96293 403 530 56 699 745 895 903 97098 291 477 548 667 749 835 917 45 98487 580 766 816 99043 91 863 932 57.

100320 852 76 101173 271 572 102056 362 436 563 784 806 103273 350 104136 44 78 625 737 806 929 81 105015 142 263 82 676 931 61 106308 54 512 737 96 983 107001 156 879 108017 429 718 810 109035 575 667 747 65 75 950.

110151 83 855 111209 866 112307 561 663 79 113205 337 114090 205 465 97 115227 364 411 652 760 72 116158 321 31 507 67 812 117852 71 118091 561 923 119154 489 646 760.

120903 121316 440 523 600 122191 227 308 10 634 751 123558 678 786 812 21 124344 651 89 820 125018 23 144 249 333 451 91 126005 481 96 607 31 783 127138 60 372 594 751 885 935 128101 292 335 551 79 713 33 53 70 79 129380 492 606.

130226 538 637 776 95 800 931 36 71 131477 132071 101 260 411 136 46 736 133218 518 134020 96 102 235 135202 889 136690 108 308 137027 47 267 837 138299 661 997 139106 68 859

140802 141177 408 590 677 706 48 86 822 39 142002 20 245 506 640 56 83 791 143087 350 408 63 854 71 911 144011 29 533 696 973 145036 377 96 501 146109 467 98 566 673 709 807 926 147797 148217 332 149 211 626 719 886

150043 64 83 175 217 381 478 90 945 151752 85 980 984 152013 197 764 97 829 153036 100 86 244 74 425 507 27 154020 224 380 541 760 941 155072 212 22 436 42 661 921 156042 104 409 38 157027 627 158184 283 376 159265 337 528 894.



### CIĄGNIENIE TRZECIE.

### Wygrane po zł. 250.

388 606 90 837 95 936 1003 7 117 31 339 2097 187 411 684 940 3096 188 203 398 483 778 4076 148 531 980 5031 409 24 30 572 6149 543 48 610 14 43 7209 322 470 870 71 8016 20 459 592 848 60 964 9097 523 643 77 88 908.

10019 924 11030 249 55 12107 72 302 41 98 949 90 13253 339 94 575 605 60 706 923 95 14146 446 48 560 72 95 717 72 15437 72 589 16062 80 278 360 718 855 76 17120 374 520 667 70 782 18484 585 727 19019 37 273 395 634 987.

20299 455 60 598 681 21159 759 833 40 56 61 22269 371 563 807 23243 24686 25314 433 602 14 63 925 26146 203 347 68 497 690 27261 400 614 28009 463 575 614 24 797 928 29072 278 387 546 669 869 79 977.

30179 200 61 383 886 31110 365 585 722 45 48 985 32220 60 432 541 925 33352 417 559 34115 265 382 414 623 868 35322 610 736 89 835 36519 844 901 37197 316 995 38108 9 38 299 495 563 96 759 843 71 39494 835.

40091 181 217 20 414 702 819 20 41316 402 85 42128 375 43386 44061 139 215 312 579 45235 319 27 506 37 995 46138 208 76 333 34 84 645 67 47271 378 444 663 945 48112 628 74 747 896 924 49004 193 226 815.

50094 236 509 962 51039 82 177 233 85 584 753 52051 86 277 306 914 53059 270 436 699 54119 407 639 55478 531 732 56283 432 35 531 862 57550 781 58018 309 972 59410 556 746 55 65.

60111 390 405 22 590 761 805 17 61182 239 62186 322 400 578 872 63093 186 271 303 62 64118 544 653 65237 333 714 820 66983 67414 17 68021 93 751 858 81 988 69019 117 92 548 765 94.

70193 203 47 350 572 71132 214 863 921 72155 303 445 585 73205 402 836 95 980 74158 540 70 651 766 75075 174 567 76074 219 369 492 605 802 45 997 77399 738 45 78229 387 413 545 720 79070 365 551 840 59 977.

80179 322 51 501 47 73 838 68 917 81069 331 495 679 82408 513 766 83 83168 367 597 838 900 44 84189 316 519 26 916 85167 87 91 248 697 734 878 998 86539 611 18 805 20 87008 713 80 88267 71 498 584 625 826 89025 220 340.

90132 47 74 89 344 66 982 91094 201 68 75 774 834 962 92065 396 796 859 87 93190 679 965 94370 401 16 536 630 759 95495 986 96084 512 620 985 89 97132 625 789 884 977 98518 644 797 99057 109 219 80 477 79 527 78 713.

100292 101024 77 222 473 569 102384 593 103064 253 647 841 45 915 38 50 104934 105422 821 64 72 106012 151 59 254 432 600 95 829 958 72 94 107211 58 65 424 644 836 944 108237 835 935 70 109155 398 440 771 80 972.

110230 94 624 111204 548 96 604 862 112010 202 958 59 113432 61 783 114013 61 450 92 841 927 115102 116324 517 23 734 895 900 117043 455 541 617 962 118199 365 119466 531 746 925 28 89

120591 684 904 121236 549 63 680 855 997 122081 416 619 87 769 123502 788 932 124076 114 281 330 474 568 770 995 125359 625 126168 616 41 865 956 127052 184 242 316 419 562 695 915 78 129292 518 36 714 990.

130224 790 131125 699 817 21 953 132181 912 133019 703 887 900 35 134057 167 367 746 135536 136075 507 76 739 972 137029 187 91 440 63 583 138467 91 620 63 840 938 139188 269 519 99 731 933. —

140046 261 306 55 621 47 91 96 776 838 900 09 141127 218 71 761 142239 381 611 757 807 143375 625 54 144234 456 574 744 145113 39 202 58 95 341 46 726 57 956 88 146298 358 93 661 712 147000 292 416 23 46 148347 972 149101 221 750 84 805 949

150238 44 330 484 726 151069 257 318 492 519 841 89 920 152285 865 153137 249 359 479 798 154274 827 155535 55 647 708 880 916 156020 66 245 442 616 157073 393 402 158264 628 952 159015 22 30 343 67 951.

# Kronika szachowa

—o—

## ZAKOŃCZENIE TURNIEJU W PRADZE.

Mistrzostwa szachowe Czechosłowacji, z przebiegu których podaliśmy kilkakrotnie obszerne relacje, zakończyły się następującym wynikiem: w turnieju głównym I i II nagrody wspólnie podzielili red. OPOCZENSKY i HERMAN — po 8 pkt. Opoczensky mógł zdobyć samodzielnie I-sze miejsce, w ostatniej jednak rundzie potknął się o Zinnera, który przegrawszy pierwsze 4 partie, z ostatnich 8 — wyciągnął 6 i pół pkt. III nagrodę otrzymał dobrze znany łódzkiej publiczności FOLTYS — 7 i pół pkt.

Punktacja pozostałych uczestników: Rohaczek — 7 p., Hromadka, May, Zita, Zinner—po 6 i pół pkt., dr. TREYBAL — 5 i pół p., SPIELMANN (dawn. Wiedeń), dr. Schubert — po 5 p., dr. Fazekas — 4 i pół p., Dobias — 1 i pół pkt. Zawiódł kompletnie arcymistrz Spielmann, udział którego wniósł do turnieju wiele emocji. O tytule championa Czechosłowacji rozstrzygnie na jesieni mecz między OPOCZENSKYM i dotychczasowym posiadaczem tytułu — FLOHREM.

## JUBILEUSZOWY CZWÓRMECZ K.P. ZJEDNOCZONE.

W ramach 10-letniego jubileuszu klubu urządziła sekcja szachowa K.P. Zjednoczone towarzyski czwórmecz, zapraszając do udziału drużyny Wimy, Sportjohnu i Krusche-Endera (Pabianice). Wszystkie drużyny wystąpią w składach 6-osobowych i rozegrają ze sobą po jednym spotkaniu. Impreza zakończona zostanie 18-go b. m. Dla zwycięzców przeznaczono wartościowe nagrody upominkowe. W drużynie gospodarzy wystąpi A. MUND, przed kilku laty jeden z czołowych szachistów łódzkich.

# Obniżenia ceny benzyny

**domagają się właściciele autobusów**

Wczoraj odbyła się z inicjatywy stowarzyszenia właścicieli autobusów, taksówek i t. d. konferencja motoryzacyjna z udziałem przedstawicieli przemysłu samochodowego, na której omawiano sprawę potanienia benzyny.

Na konferencji wskazano, że zbyt wysoka cena benzyny w dużej mierze wpływa, obok oczywiście innych czynników, na zahamowanie rozwoju motoryzacji w kraju. Z tych względów uznano za konieczne podjąć interwencję u czynników rządowych, w kieruku wywarcia presji na rafinerie, by obniżyły ceny benzyny.

# Zatrucie grzybami

**4 osoby odwieziono do szpitala**

Donosiliśmy wczoraj o częstych wypadkach zatrucia grzybami.

Wczoraj lekarz pogotowia interweniował w dwóch tego rodzaju wypadkach, udzielając pomocy łącznie 4 zatrutym.

W domu przy ul. Franciszkańskiej 66, po spożyciu zebranych w lesie podmiejskim grzybów, uległy zatruciu **60-letnia Waleria i jej 26-letnia córka Anna Szymczak** oraz ich 50-letnia sublokatorka Władysława Śmigielska.

Lekarz pogotowia stwierdził stan ciężki u zatrutych kobiet i po udzieleniu pierwszej pomocy skierował je do szpitala ubezpieczalni.

Również do szpitala została w stanie ciężkim przewieziona **19-letnia Wanda Ritter,** zam. przy ul. Pojezierskiej 4, która spożyła na obiad wiekszą ilość grzybów przez siebie zebranych. (l)

# Kultura i sztuka

—o—

**MŁODY POETA-ROBOTNIK.**

**Bronisław Kamiński, robotnik z Krakowa, wydał II-go tom swoich poezyj, zatytułowany „Pieśń barbarzyńcy". Pierwszy tom p. t. „Przeciw", wzbudził szerokie zainteresowanie niezwykłym talentem tego 19-letniego chłopca, który w nielicznych godzinach wypoczynku po ciężkiej pracy potrafił przygotować się do matury. Kamiński nadal dokształca się o własnych siłach. Drugi tom jego poezyj wykazuje pogłębienie formy i techniki poetyckiej. Uderzają zwłaszcza wyjątkowo udane i ładne metafory, z których przebija głęboki refleks filozoficzny autora w stosunku do życia.**

**UCZENI POLSCY WRACAJĄ ZE SPITZBERGEN.**

**Uczestnicy polskiej wyprawy naukowej na Spitzbergen: Bernadzikiewicz, Klimaszewski i Halicki powrócili w tych dniach statkiem norweskim „Lyngen" ze Spitzbergen do Tremsoe. Uczeni polscy przeprowadzili studia nad lodowcami na odcinku między Kongsfiordem i Isfiordem oraz szczegółowo zbadali równinę Kaffioeyra wraz z przylegającymi lodowcami.**

**Przeprowadzone badania będą posiadały duże znaczenie dla poznania przebiegu zlodowaceń w Polsce.**

**TRZECIA SZTUKA CWOJDZIŃSKIEGO.**

**Antoni Cwojdziński, autor „Teorii Einsteina" i „Freuda, teoria snów", a równocześnie reżyser teatrów T.K.K.T. w Warszawie, napisał nową sztukę. Osnuta ona jest na tle teoryj psychologicznych słynnego uczonego Kretschmera. Tytuł nowej sztuki ma brzmieć „Temperamenty".**



# Paryż jest zdecydowany na wszystko

## Nagła zmiana nastrojów: jednomyślność i powaga wśród Francuzów. — Czekają z bronią u nogi na rozkazy

(Specjalna służba korespondencyjna „Republiki")

Paryż zmienił się niedopoznania. Kto umie odczuwać zmiany, bodaj najlżejsze, jakie zaznaczają się w nastrojach tego wielkiego miasta, kto nauczył się Paryż rozumieć — ten ze zdumieniem stwierdzi, że **w ciągu ostatnich kilku dni zaszła w metropolii francuskiej zmiana kapitalna.**

Jeszcze przed tygodniem w mieście dało się odczuć, może nie tyle zaniepokojenie, ile zlekka **niespokojne oczekiwanie..** Ludzie czekali na c o ś, co przyjść musiało. Było to owo lekkie wytrącenie z równowagi, jakie niesie ze sobą każde oczekiwanie. Dziś już z tego nastroju nie ma ani śladu. **Dziś już nikt na nic nie czeka i niczego się nie spodziewa. Dziś jest już wszystko wiadome.**

Paryżanie uznali, że okres idyllicznego pokoju skończył się i w obliczu nowych, twardych okoliczności zachowali **postawę nawskroś męską.**

Nie wiadomo co wpierw podziwiać i czym się wpierw zachwycać: czy tym pięknym miastem, czy jego dzielnymi mieszkańcami. Przecież ci ludzie potrafią odrazu z tak właściwej sobie beztroski, z wiary, że „jakoś to będzie" — nagle zupełnie przejść **do niezłomnego zdecydowania, do powagi, w której jest źródło heroizmu i gotowość największych poświęceń.**

To też dziś paryżanina nic nie zaniepokoi. Przekonał się bowiem, że należy być przygotowanym na wszystko. I niepokój ustąpił. Paryż przez noc **spoważniał, okrzepł i zamknął się w sobie.**

* * *

Tego wieczoru, gdy Hitler przemawiał w Norymberdze, były ulice paryskie, jak zwykle pełne życia i lekkości. Ale koło godziny 11, kiedy to już ostateczny paryżanin zwykł wracać do domu — tej nocy właśnie tłumy na ulicach wzmogły się, a miasto jakby się ożywiło. Ludzie kupowali dodatki specjalne, komentowali wiadomości w sposób tylko bodaj paryżanom właściwy: **w krótkich, dosadnych słowach.** Ludzie oceniali słowa, rozlegające się z tamtej strony Renu, w sposób spokojny i rzeczowy. Wszelkie spory i debaty polityczne, do których tak skory jest ten naród ucichły. Nastąpiło jakby **pojednanie w łonie Francuzów.** Wszyscy nagle stali się **jednomyślni.** Był to wieczór niezapomniany.

I od tej chwili kraj cały, bez niczyjego rozkazu, przez nikogo nie wzywany, ani nie napominany, **sam stanął w moralnym pogotowiu.**

Trzeba żyć w tym kraju i trzeba znać Francuzów, by wiedzieć — jak tego rodzaju przemiana jest głęboka i jaka jest jej doniosłość. Jak nigdy może były zarządzenia rządu w sprawie bezpieczeństwa i pogotowia obronnego — w harmonii z nastrojami ludności.

Na Gare de l'Est, owym dworcu wschodnim, z którego przed 24 laty odchodziły pociągi na front, panuje dziś niezwykłe ożywienie. Rezerwiści jadą do swych pułków macierzystych. **Nie jest to mobilizacja** — to tylko elementarne środki ostrożności. I ludność, nie rozumiejąc ich inaczej — **z całą powagą spełnia swój obowiązek.**

Ten nastrój sprawia, że cudzoziemiec ma jeszcze raz możność podziwiania tego wielkiego narodu, w którym **nic nie jest na zawołanie, a wszystko tworzy się z pobudek najgłębszych, porywów** samorzutnych, którychby nie wywołał w swych poddanych żaden mówca totalistyczny i żaden dyktator.

Francuzi — to ludzie praktyczni i trzeźwi. Wiedzą, że nie należy dopuszczać do ostateczności, że **trzeba czynić wszystko, by złe odwrócić.**

I dlatego właśnie, w chwili, gdy mężowie stanu o najgłośniejszych nazwiskach w świecie, gdy szef rządu Imperium Brytyjskiego czyni osobiście ostatnie próby zachowana pokoju — Francja jest już gotowa do wszystkiego i, zapomniawszy waśni i sporów, wyzbywszy się swej beztroski i lekkości — **czeka.**

N.

# Sensacyjne aresztowania w Łodzi

**pod zarzutem popełniania przestępstw dewizowych**

**Z polecenia prokuratury łódzkiej wczoraj wkroczyła policja do mieszkań dwóch znanych w Łodzi właścicieli kantorów wymiany i kolektur, Sano Kasmana, zam. przy ul. Gdańskiej 44 oraz Ignacego Landaua przy ul. Gdańskiej 74.**

**Kasman, jak wiadomo, prowadzi dom bankowy przy ul. Narutowicza 1, Landau zaś kolekturę Loterii Państwowej przy ul. Piotrkowskiej 46. Obaj doprowadzeni zostali do wydziału śledczego, gdzie, po przesłuchaniu, osadzono ich w areszcie.**

**Ponadto w tej samej sprawie osadzony został w areszcie śledczym pracownik Landaua, Weinberg.**

**Jak się dowiadujemy. zatrzymanie nastąpiło na skutek d o c h o d z e n i a w sprawie przestępstw natury dewizowej.**

# Echa zajść antyhitlerowskich w Bielsku

## Interpelacja młodoniemców została odrzucona. — Sprawa znajdzie swój epilog przed sądem

**Bielsko,** 15 września.

Posiedzenie rady miejskiej w Bielsku dało tutejszym Niemcom spod znaku Wiesnera okazję **do nowego występu.** W związku z zajściami ulicznymi w dniu 2 bm. przeciwko prowokacjom „Jungdeutsche Partei", zamierzającej ściągnąć do Bielska 10 tysięcy Niemców na zjazd, wystąpił lokalny **„podführer" r. Hellmich,** imieniem radnych niemieckich z interpelacją, pełna inwektyw i napaści na ludność polską.

Pierwszy zabrał głos **r. Bałda** i z oburzeniem **zaprotestował przeciwko użyciu wyrazu „dzikie demonstracje"** oraz postawił wniosek o odrzucenie interpelacji.

Osobiście dotknięty r. insp. Matusiak rozprawił się w dosadnych słowach nie tylko z r. Hellmichem, lecz z samym domorosłym Führerem inż. Wiesnerem.

Insp. Matusiak podkreślił z naciskiem, że manifestacja polska jako odruchowa, **nie była skierowana przeciwko ludności niemieckiej, lecz wyłącznie przeciwko wystąpieniom „Jungdeutsche Partei".** Tym należy też tłumaczyć, że odruch ten skoncentrował się w kierunku placówek, pozostających pod wpływem partii Młodoniemców, jak lokal tej partii, hala gimnastyczna i siedziby ich propagandy hitlerowskiej.

W dalszym przemówieniu insp. Matusiak podkreślił, że inż. Wiesner piastował do wczoraj mandat senatora, składając przysięgę na wierność Rzeczypospolitej na ręce Pana Prezydenta, a mimo to ośmielił się na Pomorzu, gdzie mieszka zaledwie 3 procent Niemców, wygłosić przemówienie, nie licujące z piastowaną godnością.

W końcu r. insp. Matusiak nadmienił, **że zarzuty, imputujące mu czynny udział w zajściach ulicznych przy wybijaniu szyb i t. d. będą przedmiotem rozprawy sądowej.**

**Wniesioną interpelację przez r. Hellmicha większością głosów odrzucono.**

# Nagrodę im. Leona Reynela

## otrzymał za „Gałązkę Rozmarynu" Zygmunt Nowakowski

**Warszawa,** 15 września.

(PAT) Wczoraj w salonach hotelu Bristol odbyła się **uroczystość wręczenia Zygmuntowi Nowakowskiemu** medalu brązowego nagrody im. Leona Reynela, **za najlepszą sztukę ostatniego roku, za słynną „Gałązkę Rozmarynu".**

Uroczystość ta, jak wiadomo, odbywa się podczas śniadania. Biorą w niej udział przedstawiciele sfer oficjalnych, literatury i teatru.

Po przemówieniu, w którym najpierw przedstawił sytuację dramatopisarstwa polskiego, potym w wyrazach najwyższego uznania scharakteryzował „Gałązkę Rozmarynu", prezes Związku Autorów Dramatycznych **Wacław Grubiński wręczył laureatowi brązowy medal** wśród gromkich oklasków zebranych. Następnie przemawiali: Jarosław Iwaszkiewicz (zeszłoroczny laureat), Adam Grzymała-Siedlecki, Bolesław Gorczyński, Jan Adolf Herzt, Aleksander Węgierko i Zygmunt Nowakowski.



# Ukarani przez Starostwo:

Przed referatem karnym starostwa grodzkiego odpowiadali wczoraj między innymi następujący winni wykroczeń:

**Mendel Wolf Gerszt,** za sprowadzanie do miasta bydła z terenów objętych pryszczycą ukarany został grzywną w wysokości 200 zł.

**Srul Rydziński,** zam. przy ul. Kamiennej 12 za nielegalny handel naczyniami kuchennymi, które rozwoził w wózku ręcznym, skazany został na 6 dni aresztu.

**Emma Muthe,** właścicielka domu przy ulicy Wawelskiej 12 i tamże zamieszkała. za antysanitarny stan swej posesji, skazana została na miesiąc aresztu. Osadzona odpowiadała za podobne wykroczenie już po raz 17-ty i z tego względu skazana została na karę aresztu bez zamiany na grzywnę.

**Henryk Gizel** za antysanitarny stan swej posesji przy ul. Pomorskiej 86 ukarany został grzywną w wysokości 300 złotych.

**Józef Ajzeman,** zam. przy ul. Północnej 10 skazany został na 70 złotych grzywny za natarczywe nagabywanie i wciąganie przechodniów do składów konfekcji przy ul. Nowomiejskiej.

Za podobne wykroczenie ukarany został czterema dniami aresztu Dawid Olszewicki, zam. przy ul. Brzezińskiej 18. (l)

# Dyżury aptek

**Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: L. Steckel (Limanowskiego 37), Sz. Jankielewicz (Stary Rynek 9), T. Stanielewicz (Pomorska 91), A. Borkowski (Zawadzka 45), B. Głuchowski (Narutowicza Nr. 6), St. Hamburg i S-ka (Główna Nr. 50), L. Pawłowski (Piotrkowska 307).**

# Dwie sprawy o obrazę Narodu Polskiego

## Haszke i Warszawska skazani na 7 mies. więzienia.— Tej ostatniej sąd karę zawiesił na 5 lat

Przed sądem okręgowym toczyły się w dniu wczorajszym dwie sprawy o obrazę Narodu Polskiego.

W pierwszej odpowiadał **40-letni Otto Haszke,** majster tkacki, zamieszkały we wsi Krzywie, gminy Łagiewniki pod Łodzią.

W dniu 21 kwietnia rb. oskarżony, będąc pod „dobrą datą", wsiadł do dorożki Jana Głowackiego w Zgierzu i polecił zawieźć się do domu.

Po drodze, gdy przejeżdżali obok baru — Haszke rozmyślił się, kazał dorożkarzowi zatrzymać konia, wysiadł i wstąpił na **jeszcze jeden kieliszek.**

Po godzinnym czekaniu — dorożkarz wszedł do restauracji i oświadczywszy, że dłużej czekać nie będzie — **zażądał wypłacenia należności za kurs, albo niezwłocznego przerwania przez pasażera libacji i kontynuowania jazdy.**

Haszke, mocno podchmielony, począł się awanturować, nazwał dorożkarza **„polską mordą"** i w innych słowach wyraził się **lżąco o Narodzie Polskim.**

Przed sądem oskarżony do winy się nie przyznał. Świadkowie jednak podali powyżej przytoczone okoliczności.

**Haszke został skazany na 7 miesięcy aresztu.**

* * *

W drugiej sprawie oskarżoną jest Masza Łaja Warszawska, **handlarka włoszczyzną i analfabetka.**

W dniu 1 maja rb. przebywała wraz z innymi chorymi kobietami **na jednej z sal szpitala im. Prezydenta Mościckiego.** W szpitalu korzystać mogą chorzy z radia: słuchawki i aparaty detektorowe są przy wielu łóżkach.

Chorym kobietom zdawało się, że przez radio transmitowany będzie pochód pierwszomajowy. Na tym tle doszło do dysputy politycznej: mowa była o udziale żydów w pochodzie i, biorąc w obronę Żydów, o których wyraziła się jedna z chorych obelżywie — oskarżona Warszawska wypowiedziała się obraźliwie o Polakach.

Oskarżonej bronił adw. Loos, który wywodził, iż słowa inkryminowane wypowiedziane były przez oskarżoną w **stanie podgorączkowym,** że dalej — **jako analfabetka** — nie może podsądna naruszyć godności ani honoru Narodu Polskiego.

Sąd skazał Warszawską — jak w sprawie poprzedniej — **na 7 miesięcy więzienia,** jednak biorąc pod uwagę, że wychowuje troje nieletnich dzieci, **wykonanie kary zawiesił jej na lat 5.** (l)

B. P.

**JAKÓB GLAZER**

zmarł 30 maja b. r. w Moskwie o czym zawiadamiają krewnych i przyjaciół

**córka, zięć, wnuk i rodzina**

# Budowa „Domu Artysty" w Warszawie

## przeznaczonego na pracownie dla malarzy i rzeźbiarzy

**Warszawa,** 15 września.

(PAT) W dniu wczorajszym odbyło się zebranie zarządu Komitetu Przyjaciół Sztuki Polskiej z udziałem przedstawicieli wszystkich związków artystów-plastyków stolicy, na którym rozpatrywano m. inn. **projekt budowy w Warszawie „Domu Artysty", przeznaczonego na pracownie artystów malarzy i rzeźbiarzy.**

Brak zupełny takich pracowni w Warszawie daje się bardzo dotkliwie odczuwać.

Młode pokolenie artystów plastyków pozbawione jest całkowicie odpowiednich pomieszczeń, w których mogliby prowadzić swe prace malarskie lub rzeźbiarskie. Wielu artystów zmuszonych jest rezygnować z większych przedsięwzięć **z powodu braku odpowiednich pracowni.** Pracowni dla monumentalnych rzeźb Warszawa nie posiada zupełnie.

Zważywszy na ciężkie warunki pracy artystów-plastyków w Warszawie, związki artystyczne gorąco poparły plany zarządu Komitetu Przyjaciół Sztuki Polskiej, dotyczące budowy w Warszawie „Domu Artysty". Zagwarantowały przy tym ze swej strony pomoc w tej akcji.

Wobec przyrzeczenia szeregu instytucyj, iż gotowe są dostarczyć częściowo potrzebnych środków finansowych na budowę pracowni dla artystów, zebrani przedstawiciele związków artystycznych oraz zarządu komitetu **powzięli jednomyślnie uchwałę w sprawie wystąpienia do władz państwowych i miejskich o przydział odpowiedniego placu pod budowę „Domu Artysty".**

# ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA PRACY

## domagają się związki zawodowe.—Likwidacja strajku w przemyśle dzianym.—Redukcja personelu w teatrze miejskim

W związku z mnożącymi się ostatnio nieszczęśliwymi wypadkami przy pracy w zakładach przemysłowych w Łodzi, związki zawodowe postanowiły **wystąpić do okręgowego inspektora pracy oraz ministerstwa opieki społecznej w sprawie przeciwdziałania wypadkom.**

Jeśli chodzi o akcję lokalną, związki zawodowe domagać się będą przeprowadzenia kontroli wszystkich fabryk łódzkich dla stwierdzenia, **czy wszędzie wprowadzone zostały urządzenia ochronne, gwarantujące bezpieczeństwo pracy.** Związki domagać się będą przy tym bardzo surowych sankcyj wobec tych przemysłowców, którzy dotąd nie zastosowali się do przepisów ochronie pracy.

W memoriale zaś do ministra opieki społecznej związki prosić będą o wydanie dodatkowego rozporządzenia w kierunku **rozszerzenia przepisów o bezpieczeństwie pracy.** Ich zdaniem, w fabrykach muszą być wprowadzone jeszcze pewne urządzenia, jak nprz. **zawory automatyczne przy windach, automatyczne wyłączniki przy pasach napędowych i t. d.**

• • •

Wczoraj **zlikwidowany został strajk robotników w fabrykach zarobkowych przemysłu dzianego,** który wynikł wskutek oświaczenia części przemysłowców, iż nie będą oni stosowali się do zawartego ostatnio układu zbiorowego.

Na konferencji wczorajszej postanowiono **powołać specjalną komisję, która zrewiduje cennik płac w przemyśle zarobkowym dzianym.**

• • •

Wczoraj odbyła się w inspekcji pracy **konferencja w sprawie zatargu pomiędzy pracownikami a dyrekcją Teatrów Miejskich.** Przyczyny zatargu były następujące: wskutek prowadzenia tylko jednego teatru w śródmieściu, **dyrekcja postanowiła zredukować cześć personelu technicznego.** Sprzeciwili się jednak temu pracownicy, powołując się na obowiązującą umowę, która nie została przez dyrekcję wypowiedziana. Następnie pracownicy, stojąc na stanowisku, iż **ustawa zapewnia 1 dzień wypoczynku w tygodniu każdemu,** zażądali specjalnego wynagrodzenia za prace w dni świąteczne i niedziele.

Na konferencji w inspekcji pracy, w wyniku długich pertraktacyj, dyrekcja zgodziła się wypłacić pracownikom **1000 złotych za pracę w święta,** natomiast sprawa redukcji personelu pozostała w zawieszeniu do przyszłego tygodnia.

• • •

**Strajk chałupników i pracowników w zakładach kuśnierskich** w Łodzi trwa w dalszym ciągu. Podjęte wczoraj pertraktacje nie dały jeszcze pozytywnego rezultatu.

• • •

Wczoraj odbyło się **zebranie międzyzwiązkowej komisji pracowników miejskich,** na którym omawiano sprawę 5-procentowej podwyżki płac dla pracowników kontraktowych i pracowników przedsiębiorstw miejskich. Postanowiono **we wtorek przyszłego tygodnia wysłać deklarację do p. wojewody łódzkiego.**

• • •

Dziś odbyć się ma w inspekcji pracy konferencja w sprawie zawarcia układu zbiorowego **dla pracowników blacharskich.** (i)

## Osobiste

Pani Jadwiga Marciniakowa, urzędniczka urzędu telefoniczno-telegraficznego, prezes oddziału żeńskiego P.P.W. w Łodzi odznaczona została Srebrnym Krzyżem Zasługi za zasługi położone na polu pracy społecznej.

# Dwie służące—złodziejki

## stanęły wczoraj przed sądem i zostały skazane

Przed sądem grodzkim w dwóch sprawach odpowiadały wczoraj **dwie służące, okradające swych pracodawców.**

**Aurelia Stender** urządzała się w ten sposób, że otrzymywane pieniądze na zakup w sklepiku zatrzymywała dla siebie, a towary brała na kredyt. Rzecz wyszła na jaw i pracodawca złożył zameldowanie karne.

**Stenderówna została skazana na miesiąc aresztu.**

• • •

W drugiej sprawie **19-letnia Estera Kubis,** już nazajutrz po przystąpieniu do pracy w domu przy ul. Stodolnianej 13 **zległa, narzekając na b. silne dolegliwości żołądka** i prosząc o pogotowie. Pracodawczyni pobiegła do telefonu. Gdy wróciła — **nie zastała ani dziewczyny, ani też niektórych rzeczy w szafie. Kubisówna skradła garderobę i bieliznę, wartości 500 złotych.**

Przypadkowo odnalazł ją jej pracodawca na dworcu w Kaliszu, skąd dziewczyna pochodziła. Złodziejka została zatrzymana. Tłumaczyła się, że **działała z namowy kochanka, który ją zmuszał do kradzieży.**

Sąd, biorąc pod uwagę młody wiek oskarżonej, **skazał Kubisównę na 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary.** (l)

Dziś, o g. 2 p. p. odbędzie się pogrzeb z domu przedpogrzebowego b. p. SABINY z GABLÓW, I voto LISS, II voto WRONOWICZ. RODZINA.

TEATR MUZYKA SZTUKA

**TEATR POLSKI**
(Cegielniana 27)

Dziś o godz. 8.30 wiecz. komedia M. Laszlo „W perfumerii".

**TEATR POPULARNY**

Dziś, w piątek, o godz. 8.15 wiecz. „Dama od Maksyma".

**JONAS TURKOW I DIANA BLUMENFELD W FILHARMONII.**

Dziś o godz. 9.30 wiecz. oraz w sobotę i niedzielę o godz. 4.30 po poł. i 9.30 wiecz. wystąpią Jonas Turkow i Diana Blumenfeld w Filharmonii w sztuce „Zamach".

RADIO

**PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.**

**PIĄTEK, dnia 16-go września 1938 r.**

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20—6.45: Muzyka (płyty). 6.45—7.00: Gimnastyka. 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Koncert poranny w wykonaniu Orkiestry Salonowej Rozgłośni Poznańskiej pod dyr. Eugeniusza Raabego (z Poznania). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.00: Przerwa. 11.00—11.30: Audycja dla szkół: „Ten, który odważył się być mądrym" — słuchowisko Gabrieli Pauszer. 11.30 11.57: Fragmenty z oper Bizeta (płyty).
11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—13.45 Przerwa. 13.45—14.15: Rosyjska muzyka baletowa (płyty). 14.15—14.20: Łódzkie wiadomości giełdowe. 14.20—15.15: Muzyka obiadowa (płyty). 15.15—15.30: Audycja dla szkół. Bajki wygł. Mariusz Maszyński. 15.30—15.45: Rozmowa z chorymi ks. kapelana Michała Rękasa (ze Lwowa). 15.45—16.00: Wiadomości gospodarcze. 16.00—16.45: Koncert orkiestry mandolinistów „Kaskada" pod dyr. Dionizego Dobkiewicza. 16.45—17.00: W kraju dzikiego konika — pogadanka—wygł. prof. Wł. Szafer (z Krakowa).
17.00—17.10: „Umiejętność stosowania pokarmów roślinnych" — pogadanka — wygłosi inż. Małgorzata Wittenberg.
17.10—17.50: Koncert wymienny do Krakowa i Katowic. Wykonawcy: Duet fortepianowy: Artur Wentland, Willy Lessig i Bolesław Brzeziński (gwizd).
17.50—17.55: O wszystkim po troszku.
17.55—18.00: Odczytanie programu.
18.00—18.10: Chemia a zagadka życia — pogadanka, wygłosi dr. B. Skarzyński (Kraków).
18.10—18.45: „Czarny express" — audycja muzyczno-słowna w oprac. i układzie Władysława Krzemińskiego (z Krakowa).
18.45—19.00: Nowości literackie omówi Stanisław Adamczewski.
19.00—19.25: Koncert kameralny (na W.R.P.R.). Wyk. Tadeusz Barwiński — skrzypce i altówka, Mieczysław Reinberg — wiolonczela, Władysław Kędra — fortepian.
19.25—19.35: Pogadanka aktualna.
19.35—20.45: „Wspomnienia z wakacyj" — koncert rozrywkowy. Wyk.: Orkiestra wiejska Jana Kiersza, katowicki chór revellersów i Jerzy Harald — akomp.
20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
20.55—21.00: Pogadanka aktualna.
21.00—21.10: „Życie młodych"—felieton p. t. „Jaki obiorę zawód?" (Z działalności Poradni Psychotechnicznej) — opracował mgr. Teofil Babij.
21.10—21.50: Muzyka lekka w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Seredyńskiego.
21.50—22.00: Wiadomości sportowe.
22.00—22.05: Wiadomości sportowe lokalne
22.05—23.00: Muzyka taneczna i piosenki (pł.).
23.00—23.15: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

**AUDYCJE ZAGRANICZNE.**

**19.05—LAHTI: Koncert symfoniczny. Dyr. G. Schneevoigt.**
**19.50—SOFIA: „La Traviata" — op. Verdiego.**
**20.10—SZTUTGART: „Fidelio"—op. Beethovena.**
**20.30—PARIS P.T.T.: Koncert muzyki symf.**
**20.00—PRAGA: „Święta Ludmiła" — oratorium Dworzaka.**
**20.30—DROITWICH: Koncert Beethovenowski z Queen's Hallu.**
**21.00—BRUKSELA Flam.: Koncert orkiestrowy.**
**21.50—LONDYN Reg.: Koncert Beethovenowski z Queen's Hallu. Cz. II.**

# Pożar w fabryce guzików

Wczoraj krótko po godzinie 6-ej po południu straż pożarna zaalarmowana została do pożaru przy ul. Piotrkowskiej 156. Ogień pojawił się w oddziale suszarni fabryki guzików firmy Władysław Matecki.

Na miejsce wyjechały dwa oddziały straży.

Po niespełna półgodzinnej akcji ratowniczej ogień został ugaszony.

Straty nie są znaczne. (l)

# SPORT

## Ostatnie przygotowania do niedzielnych wyścigów kolarskich

Zarząd Ł.O.Z.K., będący organizatorem niedzielnych międzynarodowych zawodów kolarskich w Helenowie, ułożył niezwykle interesujący program tej imprezy. Złoży się na nią przede wszystkim wielkie omnium sprinterów przy udziale dwóch reprezentacji państwowych duńskiej i polskiej.

W skład „omnium" wejdzie 16 pojedynków dwójkowych, w których spotkają się każdy z każdym z czwórki reprezentantów, dalej wspólny bieg na 5 okrążeń, drużynowy wyścig olimpijski i handicap.

Zespół polski, który przeciwstawiony zostanie reprezentacji duńskiej, tworzyć będą: — mistrz Polski Kupczak oraz finaliści ostatniej eliminacji mistrzowskiej, łodzianie: Jędrzejewski, Świątkowski i Osmólski.

Poza tym, jak już podawaliśmy, startować będą warszawianie — Olecki i Popończyk oraz szereg zawodników lokalnych. Obaj warszawianie jednak podobnie jak i pozostali zawodnicy łódzcy nie będą uczestniczyć w omnium, lecz startować w innych biegach, omnium bowiem potraktowane będzie jako spotkanie Dania — Polska i dlatego z obu stron startować musi jednakowa ilość zawodników.

Zawodnicy duńscy przybywają do Łodzi w sobotę, a mistrz Polski Kupczak już w dniu dzisiejszym, chcąc jaknajstaranniej przygotować się do ciężkiego spotkania z dobrymi zawodnikami duńskimi.

## Zmiany w reprezentacji Poznania na mecz z Łodzią

W składzie reprezentacji Poznania na mecz z Łodzią zaszły pewne zmiany. Szerfkego, który miał grać na środku ataku, zastąpi Skowroński (Legia), gdyż Szerfke wyjeżdża, jak wiadomo, na mecz z Niemcami w Kamienicy.

Ostatecznie Poznań przyjedzie do Łodzi w składzie następującym: Jankowiak (Warta), Ofierzyński, Twórz, Sobkowiak i Danielak (Warta), Jakubowski (H.C.P.), Markiewicz (Legia), Bialas (K.P.W.), Skowroński (Legia), Gendera i Szrejer (Warta); rezerwa: Tomiak (K.P.W.) i Narożny (H.C.P.).

Reprezentacja Łodzi wystąpi w zapowiedzianym składzie, przy czym składać się ona będzie z najlepszych graczy ŁKS-u i Union-Touringu.

Mecz Łódź — Poznań rozpocznie się o godzinie 15.30 i poprzedzony będzie przedmeczem juniorów: Tur — W.K.S. Ł.Z.O.P.N. ustalił na mecz następujące ceny biletów: loża zł. 2.50, trybuny zł. 1.50, uczniowskie 0.75 gr. i dla dzieci 0.25 groszy.

## Przed meczem o mistrzostwo Geyer—Hakoah

Mecz bokserski Hakoah — Geyer o mistrzostwo drużynowe okręgu odbędzie się w niedzielę w sali Filharmonii o godz. 12-ej w południe.

Drużyna Hakoahu wystąpi w składzie silniejszym niż ubiegłej niedzieli przeciwko Wimie, gdyż wraz z Mosmanem. Skład Hakoahu będzie następujący (od wagi muszej do ciężkiej): Rossman, Tauber, Fagot, Mosman, Wdowiński, Jabłoński, Waldman i Moszkowicz.

Kierownictwo sekcji bokserskiej Geyera dotychczas nie ustaliło jeszcze ostatecznego składu. Walczyć ma Ostrowski, natomiast wątpliwy jest start Pisarskiego. W programie meczu dojdzie najprawdopodoniej do ciekawych walk: Usielski (G.) — Rossman (H.), Wojciechowski II (G.) — Fagot (H.), Augustowicz (G.) — Mosman (H.), Mikołajczyk (G.) — Wdowiński (H.).

Mecz Hakoah — Geyer cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem.

W przedsprzedaży, która odbywa się w sekretariecie Hakoahu przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 61, pozostała już niewielka ilość biletów.

Organizatorzy meczu proszą, w celu uniknięcia natłoku, o wcześniejsze przybywanie na imprezę, gdyż o godz. 12-ej drzwi na salę zostaną zamknięte.

## Jutro walczą bokserzy K. S. WIMA z Kruscheenderem

Mecz bokserski Wima — Kruszeender o mistrzostwo drużynowe klasy „A", który miał się odbyć w niedzielę, został przełożony na dzień jutrzejszy, t. j. na sobotę.

Mecz odbędzie się o godzinie 20-ej w hali sportowej Wimy przy ulicy Rokicińskiej. W programie meczu przewidziane są następujące walki: waga musza: Błasiński (W.)—Grambo (K.E.), waga kogucia: Pluta (W.) — Jarmakowski (K.E.), waga piórkowa: Madej (W.) — Witkowski (K. E.), waga lekka: Szczepański (W.) — Kubiak (K. E.), waga półśrednia: Szelfer (W) — Idasiak K. E.), waga średnia: Owczarek (W.)—Kilański (K. E.), waga półciężka: Kostrzewa (W.) — Kraszewski (K.E.), waga ciężka: Kłodas (W.) — Piesik (K.E.).

## Mecz towarzyski Hakoah—Strzelecki K. S.

W dniu 17 września o godz. 16-ej na boisku Strzeleckiego Klubu Sportowego przy ul. Napiórkowskiego odbędą się zawody towarzyskie w piłkę nożną pomiędzy Ż.K.G.S. Hakoah — a S.K.S.I.

# Potworna zemsta porzuconej kobiety

### Po dwóch latach zerwania poczęła zgłaszać pretensje, aż wreszcie oblała swego ex-przyjaciela kwasem siarczanym

## Sąd skazał Adelinę Werkwert na 3 lata więzienia

W dniu 7 maja w godzinach rannych, opodal zakładów firmy R. Biederman przy ul. Kilińskiego 3 — **34-letnia Adelina Werkwert oblała kwasem siarczanym inżyniera tej fabryki — 31-letniego Alfreda Brausa.** Napadnięty zdołał w ostatniej chwili zasłonić twarz ręką. Dzięki temu odruchowi uratował jedno oko. W drugim została spalona przez gryzący płyn rogówka, i na to oko poszkodowany nie widzi. Twarz jest lekko zeszpecona. Z pod okularów — ciężkich tych urazów prawie nie widać.

Wczoraj Werkwertówna odpowiadała za **straszny ten czyn przed sądem okręgowym.**

Rozprawie przewodniczył sędzia Merson. Oskarżał prok. Lipiński. Obronę wnosi adw. Lilker. Powództwo cywilne w wysokości 500 zł. popierał adwokat Zejda.

Oskarżona jest postawną szatynką. Wysławia się po polsku niezupełnie swobodnie. Znać, że bliższy jest jej język niemiecki.

Na wstępie rozprawy oskarżona prosiła sąd **o zarządzenie niejawności obrad i wykluczenie publiczności.** Oświadczyła, iż pragnie mówić o sprawach intymnych. Wniosku tego nie podzielił ani oskarżyciel ani powód, i sąd postanowił ewentualnie zarządzić zamknięcie drzwi, gdyby w toku przewodu sądowego uznał to za potrzebne.

**Oskarżona do winy się nie przyznała.** Oświadczyła, że **działała z rozpaczy.** Została przez poszkodowanego porzucona po dłuższym pożyciu. Starała się wszelkimi siłami, by do niej wrócił i jej nie opuszczał. Gdy przekonała się, że jej prośby są daremne, że jej były przyjaciel wręcz drwi sobie z niej, nie wiedząc — jak twierdzi — co czyni, przygotowała krytycznego dnia rano w butelce płyn, pozostały w domu po lekarstwie i wylała zawartość butelki w kierunku inżyniera.

Trudno o bardziej rażącą sprzeczność, niż w tym, co o ich stosunku mówiła oskarżona i poszkodowany.

Oskarżona wyjaśniała, że w roku 1936 inżynier, którego gabinet był obok pomieszczenia, w którym pracowała jako przeglądaczka, **prosił ją o spotkanie i że wtedy zaprosiła go do siebie do domu.** Poszkodowany już w tej materii podawał, że nie on ją, lecz **ona jego zaprosiła pierwsza,** oświadczyła, że ma do niego jakąś prośbę i że już wtedy niemal **przemocą wciągnęła go do mieszkania, gdzie już była przygotowana kolacja.**

Młoda kobieta twierdziła, że **inżynier zapewniał ją o swej miłości,** bywał u niej często i przyrzekał się ożenić; młody człowiek natomiast twierdzi, że **nie bywał prawie wcale, że za każdym razem gdy był, czynił to niemal pod przymusem i jeśli do pewnych poufałości między nimi doszło — to tylko dlatego, że nie mógł się oprzeć agresywności robotnicy.**

Oskarżona twierdzi dalej, że poszkodowany począł jej unikać ostentacyjnie, że nawet groził jej wydaleniem z fabryki. Wyczekiwała na niego koło jego domu w Kałach; raz, gdy wsiadała za nim do tramwaju — **wyskoczył w biegu, a gdy ona wyskoczyła za nim i upadła, kalecząc się dotkliwie — nawet jej z pomocą nie pośpieszył.**

Właśnie ten wypadek i groźba, że ją z pracy wydali — doprowadziły ją do tego, że poczęła myśleć o zemście.

Poszkodowany w swych dłuższych zeznaniach **kategorycznie odpiera,** by **utrzymywał bliższe stosunki z oskarżoną.** Zresztą — powołuje się na świadków, którzy stwierdzą, że tylko w roku 1936 u niej był kilka razy, że potem, w ciągu dwóch lat, **nie widywał się z nią zupełnie.**

**Oskarżona przez dłuższy czas nie narzucała mu się i nie niepokoiła go. Potem nagle wróciła znów do dawnych, zdawałoby się już pogrzebanych spraw i pretensyj.**

Adw. Lilker pytał inż. Brausa czy nie ofiarowywał oskarżonej bombonierek, nawet ze specjalnie wylanym czekoladą jej imieniem. Czy jej nie całował?... Inżynier nie zaprzecza temu. Czekoladę jej ofiarowywał, bo ma... zawsze przy sobie bombonierki, **a całował ją, bo za pocałunek... zwalniała go Werkwertówna i pozwalała iść do domu.**

Prokurator Lipiński w swej mowie oskarżycielskiej nie dał wiary tym zeznaniom poszkodowanego. Zdaniem oskarżenia **musiało niejedno łączyć obojga.** Ale wszystko to działo się **na dwa blisko lata przed tą straszną zemstą. I dlatego oskarżyciel wnosi o surową karę.** Również wyrok winien być napiętnowaniem tego okropnego sposobu rozprawiania się, jakim jest „chluśnięcie" w twarz kwasem.

Obrońca wskazywał na momenty łagodzące winę oskarżonej.

**Adelina Werkwert została skazana na trzy lata więzienia.** (g)

# Katastrofa samochodowa pod Łodzią

### Auto ciężarowe zderzyło się z wozem. — Dwie osoby ranne, 1 koń zabity, drugi okaleczony

Tuż pod Strykowem wydarzył się wczoraj poważniejszy wypadek na szosie, zakończony dotkliwymi obrażeniami, jakie odnieśli **dwaj prowadzący samochód szoferzy, zabiciem konia i zniszczeniem wozu chłopskiego.**

W kierunku Warszawy podążał z normalną szybkością **samochód ciężarowy Warszawsko - Łódzkiego Towarzystwa Transportowego,** mieszczącego się w Łodzi przy ul. Dowborczyków 9-11. Samochód prowadzili szoferzy Józef Krawczyk, któremu towarzyszył drugi szofer Towarzystwa — Józef Świerczyński, obaj zamieszkali w Warszawie.

Gdy z przeciwległej strony ukazał się **ładowny drobiem zaprzęg konny** — szofer dał sygnał, a widząc, że woźnica skręca w bok — **jechał dalej, niemal nie zwalniając tempa.** Nagle jednak chłop wóz swój zatrzymał. **Nastąpiło zderzenie,** którego szofer, nie przewidując tego manewru, nie mógł już uniknąć. **Jeden koń został zabity, drugi ciężko okaleczony, a samochód stoczył się do rowu. — Obaj szoferzy doznali poważniejszych obrażeń. Wóz konny i znaczna część drobiu została zniszczona.**

Na miejsce przybył zapasowy wóz firmy, który przeładował przewożoną manufakturę oraz przewiózł rannych do Łodzi, gdzie, na stację autobusów przy ul. Brzezińskiej, wezwano pogotowie. — Lekarz udzielił obu rannym pomocy na miejscu.

Woźnica, który spowodował katastrofę, mimo, że jego ładunek został ciężko poszkodowany — zbiegł.

Władze bezpieczeństwa prowadzą dochodzenie. (l)

# Za sfałszowanie weksli

### został Buchman skazany na 1 rok więzienia

Sąd okręgowy rozpatrywał wczoraj sprawę o fałszerstwo weksli, w której na ławie oskarżonych znaleźli się **Zelig Buchman,** mieszkaniec Andrzejowa i Ezra Krzepicki z Wielunia — szwagrowie.

Buchman, żeniąc się przed blisko dwudziestu laty z siostrą Krzepickiego, obiecany miał posag w wysokości **1000 rubli w złocie.** Brat posagu siostry nie wypłacał przez lat dziesiątki. Wreszcie w roku 1937, Buchman, będąc u swego szwagra w Wieluniu, po jeszcze jednym monicie o posag, oświadczył mu, że **wydostanie od niego pieniądze w ten sposób, iż wystawi z jego podpisem weksle.** Krzepicki miał mu dać na to **wymijającą odpowiedź.**

Buchman wystawił istotnie weksle i złożył je jako pokrycie na zakupione skóry na ręce hurtownika Izraela Albeka, prowadzącego skład przy ul. Nowomiejskiej 10. Albek oświadczył, iż musi się poinformować o Krzepickim.

Wiedząc, że Albek zasięgnie od Krzepickiego informacyj listownie, Buchman pojechał do szwagra, **sam za niego odpisał, że weksle będzie honorował i w ten sposób ta pierwsza tranzakcja została dokonana.** Albek przyjął od Buchmana weksli łącznie na 1200 złotych Dopiero gdy zostały one zaprotestowane — **wyszło na jaw fałszerstwo.** Krzepicki płacić za niego kategorycznie nie chciał.

Ponieważ zachodziło podejrzenie, iż w sprawie tej Krzepicki przynajmniej początkowo współdziałał, **odpowiadał i on przed sądem.**

**Buchman został skazany na rok więzienia, a Krzepicki — uniewinniony.** (l)

## Z Ligi Drogowej

Działalność Ligi Drogowej w Łodzi, a zwłaszcza powołanego przez nią ostatnio komitetu do propagandy przestrzegania przepisów drogowych oraz walki z anarchią ruchu na drogach, zyskuje sobie coraz większe uznanie. W dniu wczorajszym p. wojewoda łódzki przyjął na audiencji prezydium zarządu okręgowego Ligi Drogowej, wysłuchał z zainteresowaniem sprawozdania z działalności Ligi i zapewnił swe jaknajszersze poparcie.

Jak się dowiadujemy, Liga rozpoczęła prace przygotowawcze do zorganizowania tygodnia propagandy przestrzegania przepisów drogowych.



**OTWARCIE SEZONU WĘDKARSKIEGO.**

Towarzystwo Opieki nad Inwalidami Wojennymi na województwo łódzkie udostępniło na dużym stawie „Kąpielisku — Zdrowie" uprawianie sportu wędkarskiego dla szerokich rzesz amatorów.

Wędkarze korzystają z wszelkich udogodnień i sprawnej obsługi. Duży tabor łodzi za normalną opłatą jest do dyspozycji.

Teren otwarty od godz. 9-ej rano do zmierzchu. Wejście od strony przystani wioślarskiej.

Opłata od osoby na cały dzień wynosi 1 zł. 50 groszy.

**ODZNACZENIE.**

Kurator Związku b. Ochotników Armii Polskiej w Łodzi p. Stefan Pawlak, został odznaczony złotym Krzyżem Zasługi za pracę nad rozwojem tej organizacji.

# Kurier Handlowo-Przemysłowy

**„REPUBLIKA" z dnia 16 września 1938 r.**


## Delegacja polska do Jugosławii i Włoch

### dla zbadania produkcji włókien zastępczych, a zwłaszcza Kotoniny. — W skład delegacji wchodzą przedstawiciele rządu oraz przemysłu włókienniczego

W związku z rozporządzeniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu o przymusie stosowania kotoniny w przemyśle bawełnianym oraz trudnościami natury technicznej, jakie napotyka przemysł bawełniany przy przeróbce produkowanej w Polsce kotoniny, przemysły, zainteresowane w produkcji i przerobie kotoniny, **zorganizowały przy udziale Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Ministerstwa Rolnictwa i Ministerstwa Spr. Wojskowych specjalną wycieczkę do Jugosławii i Włoch.**

Obydwa te kraje rozbudowały u siebie w ostatnich latach zarówno produkcję lnu i konopi, jak i produkcję kotoniny. Przemysł bawełniany jugosłowiański i włoski przerabia od dłuższego już czasu dość znaczne ilości włókien zastępczych.

Delegacja polska dla zbadania zagadnienia surowców zastępczych udaje się w dniu dzisiejszym pod przewodnictwem delegata Ministerstwa Przemysłu i Handlu, **dyr. J. Dembowskiego,** najpierw do Jugosławii, a następnie do Włoch. W skład delegacji wchodzą: z ramienia Ministerstwa Rolnictwa — radca **Piotr Kaltenberg,** z ramienia Ministerstwa Spraw Wojskowych — inż. **Kazimierz Brzezicki,** z Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi — **dr Karol Borst,** z konwencji przędzalń wełny czesankowej — **dr Stanisław Sembrat,** ze zrzeszenia producentów przędzy bawełnianej — inż. **Ludwik Günther,** ze zw. przemysłu włókienniczego w P. P. — **dr Henryk Berkowicz,** ze związku przemysłu chemicznego — **dr. Stanisław Reizes,** oraz **przedstawiciele biura sprzedaży wyrobów fabryk jutowych i towarzystwa lniarskiego w Wilnie.**

Delegacja stawia sobie za zadanie w swej podróży badawczej przestudiowanie zarówno strony technicznej, jak i **ekonomicznej** produkcji i przeróbki kotoniny i włókien zastępczych.

Pod względem technicznym celem podróży badawczej, jest szczegółowe poznanie objektów plantacyj i przerobu konopi, zwłaszcza oczyszczalni konopi zielonych, stacyj doświadczalnych i zakładów kotonizacyjnych w jugosłowiańskim okręgu konopnym (Osijek, Vukovar i Odżaci), największej na świecie włoskiej państwowej fabryki w Tresigallo pod Ferrarą i plantacyj i oczyszczalni w okręgu Campanii, znanych z najlepszych konopi we Włoszech i dostarczających nasion pozostałym okręgom włoskim.

Jeżeli chodzi o stronę ekonomiczną zagadnienia, to delegacja polska stawia sobie za zadanie **ustalenie** w rozmowach z czołowymi przedstawicielami gospodarki namiastkowej **zmian, jakie zaszły w tendencjach rozwojowych w odniesieniu do włókien zastępczych w ostatnim roku i przekontrolowanie odnośnych materiałów i doświadczeń w drodze poufnych rozmów z przedstawicielami przedzalnictwa i tkactwa bawełnianego włoskiego i jugosłowiańskiego.**

Podróż badawcza przedstawicieli polskiego życia gospodarczego do Jugosławii i Włoch potrwa około 2 tygodni. Rozwiązanie delegacji nastąpi w Mediolanie 29 września b. r. (u)

## Nowe zarządzenia surowcowe

### ukazać się mają w dniach najbliższych

**Biuro surowcowe w Ministerstwie Przemysłu i Handlu przygotowuje projekty nowych zarządzeń, związanych z zaopatrzeniem rynku wewnętrznego w surowce. Zarządzenia te będą w pierwszym rzędzie dotyczyły surowców dla potrzeb armii.**

**Ukazania się nowych zarządzeń w tej dziedzinie należy oczekiwać w dniach najbliższych.**

## Eksport przędzy czesankowej w m. sierpniu r. b.

Według danych, uzyskanych w Konwencji Przędzalń Wełny Czesankowej, eksport przędzy czesankowej barwionej i niebarwionej w ciągu miesiąca sierpnia r. b. wyniósł 80.206 kg., wartości zł. 622.922.

## Kontyngenty holenderskie

**Z dniem 1 września r. b. przedłużone zostały na okres roczny następujące autonomiczne kontyngenty przywozowe do Holandii w ilościach oznaczonych: bielone materiały bawełniane — 15% wagi brutto ilości importowanych w latach bazowych 1936/37, nie bielone materiały bawełniane — 15% (baza 1936/37), barwione, drukowane i tkane barwnie materiały bawełniane — 20% (baza 1929, 1930, 1931), plusz, aksamit i plusz wełniany — 35% (baza 1931, 1932). Ostatni kontyngent obejmuje również szale.**

**Wyznaczone ilości kontyngentów autonomicznych nie naruszają w niczym kontyngentów umownych.**

## Giełda pieniężna

**Warszawa, 15 września.**

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 287.10, Bruksela 89.95, Londyn 25.62, Nowy Jork 5.31,75, Nowy Jork-kabel 5.31,88, Paryż 14.38, Praga 18.33, Sztokholm — 132.10, Zurych 120.30. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.29, kanadyjskie 5.25,50, floreny holenderskie 286.10, franki francuskie 14.32, szwajcarskie 119.80, funty angielskie 25.53, palestyńskie 24.70, belgi belgijskie 89.70, korony czeskie odcinki do 20 koron 13.80, korony duńskie 113.80, korony norweskie 128, korony szwedzkie 141.45, liry włoskie odcinki do 50 lirów 19.50, marki fińskie 11, marki niemieckie srebrne 84.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 124, Węgiel 35, Cukier 37.75, Starachowice 41.50, Żyrardów 59, Lilpopy 82.75, Modrzejów 17.75.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była niejednolita, przy większych obrotach 4 i pół proc. poż. wewnętrzną. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I-sza emsja 82.75, seria I em. 92.50, II-ga em. —83.75, seria II em. — 93.50, 4 proc. dolarowa 41.25—41.00, 4 i pół proc. wewnętrzna 65.50, drobne odcinki 65.25, 4 proc. konsolidacyjna 66.25—65.75—66.00, 5 proc. konwersyjna 68, drobne odcinki 67, 4 i pół proc. listy ziemskie 64.25, 5 proc. m. Warszawy z 1933 roku 73.25.

W obrotach prywatnych dokonano następujących tranzakcyj: 3 proc. państwowa renta ziemska odcinki po 5.000 zł. — 50.75—50.50, odcinki po 1.000 zł. — 51.25—50.50, Haberbusch w płaceniu 50, Rudzki w płaceniu 11, 5 proc. m. Łodzi z 1933 r. 65.75.

### Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: poż. inwestycyjna I-sza em. 84.00—83.50, poż. inwestyc. II-ga em. 84.50—84.00, poż. dolarowa 41.50—41.00, poż. konsolidacyjna 66.25—66.00, poż. wewnętrzna 65.75—65.50, Bank Polski 124—123. Sytuacja wyczekująca.

### Z ŁÓDZKIEJ GIEŁDY ZBOŻOWEJ.

Wszystkie notowania bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót: 1813 ton.

## Ameryka żąda bliższych informacyj

### o towarze oferowanym przez eksporterów polskich. — Jak robią przemysłowcy czechosłowaccy

Konsulat generalny R. P. w Chicago zwrócił się do Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi z prośbą o **wpłynięcie na eksporterów polskich,** by przy przesyłaniu próbek wzgl. wzorów oferowanych przez nich artykułów. nadsyłanych pod adresem urzędów konsularnych R. P., czy też bezpośrednio importerów — **udzielali równocześnie możliwie szczegółowych informacyj o samym towarze.** Jeśli chodzi np. o materiały włókiennicze, eksporterzy **powinni podawać procentowy skład sprowca zagranicznego** (np. 80% wełny. 20% bawełny itp.), **ilość nitek na cal kwadratowy, wagę na jard kwadratowy, szerokość, przy materiałach drewnianych** — rodzaj drzewa, sposób wykonania i wykończenia (gładzone, polityrowane, lakierowane, inkrustowane); przy materiałach chemicznych wskazanym jest dołączenie do oferty **analizy, sporządzonej przez powołane do tego czynniki.**

Udzielanie przez eksporterów polskich możliwie szczegółowych informacyj o oferowanych przez nich artykułach ułatwi z jenej strony wydziałom handlowym przedstawicielstw konsularnych R.P. akcję skontaktowania ich z importerami miejscowymi, jak też pozwoli tym ewentualnym importerom na bardziej konkretne skalkulowanie opłacalności zakupów.

Zauważyć należy, że **eksporterzy czechosłowaccy tak daleko posuwają się w swojej akcji informacyjnej, iż przy nawiązywaniu kontaktów podają nawet importerom lata pracy swojej, z jakimi krajami są w kontakcie itd.** System ten daje podobno bardzo dobre wyniki, oraz wzmacnia tak zainteresowanie, jak i zaufanie importerów do eksporterów danego kraju.

Udzielanie w przyszłości przez eksporterów polskich możliwie szczegółowych informacyj odnośnie tak gatunku, jak i cen oferowanych towarów (loco fabryka, F.O.B. i C.I.F.) **ułatwi znacznie pracę wydziałów handlowych konsulatów R. P.,** oraz wzmocni zaufanie miejscowych importerów do towarów pochodzenia polskiego, oraz solidności i wyrobienia kupieckiego polskich eksporterów. Wskazane jest przy składaniu ofert **podawanie miar i wag danego kraju importowego,** co ułatwi importerom przeprowadzenie kalkulacji.

## P. wojewoda w Izbie Rzemieślniczej

### wysłuchał sprawozdania zarządu i przyrzekł swe poparcie przy realizacji postulatów rzemiosła

W środę, 14-go b. m., w godzinach wieczorowych p. wojewoda łódzki Henryk Józewski w towarzystwie naczelnika wydziału przemysłowego urzędu wojewódzkiego inż. E. Głogowskiego przybył do Izby Rzemieślniczej, gdzie powitany został przez prezesa Izby p. St. Kopczyńskiego i dyr. Stanisława Dobosza. Po powitaniu Zarząd Izby zobrazował p. wojewodzie stan obecny i najpilniejsze potrzeby rzemiosła na terenie województwa. Szczególny nacisk położył Zarząd Izby na zagadnienie młodzieżowe w rzemiośle, na tyle aktualną sprawę kredytów rzemieślniczych, spółdzielczości i wreszcie nielegalnych warsztatów.

P. wojewoda z zainteresowaniem wysłuchał sprawozdań Zarządu Izby, podnosząc w końcowym przemówieniu znaczenie rzemiosła w życiu gospodarczym Państwa i podkreślając, że rzemiosło winno zająć w tym życiu należne sobie miejsce.

P. wojewoda Józewski zapewnił zebranych przedstawicieli rzemiosła, o jaknajdalej idącej pomocy i poparciu, z jakim spotkają się ze strony władz wszystkie słuszne postulaty, mające na celu podniesienie rzemiosła zarówno pod względem społecznym jak i gospodarczym.

## Rękawiczki łódzkie w Ameryce

### cieszą się wielkim popytem. — Korzystajmy z pomyślnej sytuacji

Bojkot towarów pochodzenia japońskiego, niemieckiego i austriackiego w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, stwarza pomyślne warunki dla zbytu wielu towarów polskich. Jak wiadomo, artykułem, który w Ameryce cieszył się zawsze poważnym popytem, są **rękawiczki dziane,** sprowadzane zresztą stale w większych ilościach z Polski. Rękawiczki nasze przy zdobywaniu rynku Stanów Zjednoczonych musiały staczać ciężką walkę konkurencyjną. przede wszystkim z konkurencją japońską.

Ostatnio otrzymały firmy łódzkie zapytania ze strony importerów amerykańskich na te rękawiczki, przypuszczać więc należy, że **firmy nasze wykorzystają tę okazję.** Zwrócić należy jedynie uwagę **na solidne wykonywanie zamówień, pod tym bowiem względem amerykańscy odbiorcy są bardzo czuli.**

Zdaniem sfer zainteresowanych, poważniejsze szanse na rynku amerykańskim mają również **wyroby lniane,** pod tym jednak warunkiem, że wzory tkanin tych zostaną przystosowane do wymagań odbiorców amerykańskich.

Starania, które poczynił również nasz przemysł bawełniany, celem pozyskania tego rynku zbytu zawiodły na całej linii spowodu **bardzo wysokiej stawki celnej** oraz znacznego obniżenia cen tych wyrobów w Ameryce.

Przypuszczać należy, że utworzona w Nowym Jorku delegatura Związku Izb Przemysłowo-Handlowych rozpocznie już w czasach najbliższych prace dla intensyfikacji wywozu z Polski do Stanów Zjednoczonych.


**Wydawnictwo „REPUBLIKA"**
Sp. z ogr. odp.
**Administracja w Warszawie**
**ul. Wierzbowa 11, tel. 310-18**

**Dział oficjalny Ł.O.Z.P.N.**

## Komunikat W.S.S. № 33
### z dnia 15 września 1938 r.

Pkt. 1. Obsada zawodów o mistrzostwo:
18/9 godz. 16 boisko Tomaszów. Lechia — Zryw, p. Jancz.
18/9 godz. 16, boisko Piotrków, Skra—Tomaszowianka, p. Olejnik.
18/9 godz. 15.30, boisko Moszczenicy. M.K.S.—Ruch, p. Winiarski.
Zawody towarzyskie:
18/9 godz. 15.30, boisko ŁKS, Łódź — Poznań, p. Raettig.
18/9 godz. 9, boisko Zjednoczonych, Zjednoczone — Wima, p. Madura.
18/9 godz. 11, boisko Zjednoczonych, Zjednoczone — Warszawianka, p. Stępień.
18/9 godz. 14, boisko Sokół Ł., Sokół II — Huragan II, p. Sikorski.
18/9 godz. 15.45, boisko Sokół Ł., Sokół — Huragan, p. Mikołajczyk.
18/9 godz. 15.45. boisko AKS, AKS — Gwiazda, p. Schaub.
18/9 godz. 15.30, boisko Zd. Woli, TUR — ŁKS, p. Biak.
18/9 godz. 11. boisko Kr.Ender, Pabianice—Zgierz, p. Kowalewski.
17/9 godz. 16, boisko Zd. Woli. Strzelec — ŻSSG., p. Klajn.
17/9 godz. 16, boisko SKS., SKS — Hakoah, p. Werwas.

Pkt. 2. Wyznacza się na sędziów liniowych na zawody Łódź — Poznań pp. Szumjaka i Kulawiaka.

Pkt. 3. Prosi się pp. Augustyniaka i Jędraszczaka o przybycie do WSS-u w dniu 22 września r. b., godz. 20-ta.

Pkt. 4. Wyznacza się niżej wymienionych pp. sędziów jako gospodarzy na zawodach Poznań — Łódź w dniu 18 września r. b., na boisku ŁKS-u pp.: Jędraszczak, Jóźwiak, Krachulec, Szperling, Raciecki, Naporski, Werwas, Rakowiecki, Rakowski, Schmidt. Błaszczyński, Zieliński

Pkt. 5. Wszystkich pp. sędziów. reflektujących na wyjazd do Warszawy na zawody Jugosławia — Polska w dniu 25 b. m. prosimy o zgłoszenie swych kandydatur do dnia 19-go września r. b. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat ŁOZPN.

## Komunikat № 74
### Wydziału Gier i Dyscypliny

1) Wzywa się przedstawiciela T.G. „Sokół" (Aleksandrów) do sekretariatu Związku na dz. 19 września r. b. godz. 19-ta.

2) Wzywa się ZPMP Orlę (Ozorków) i KS Związku Strzeleckiego (Ozorków) do nadesłania zgłoszenia drużyny do mistrzostw w terminie 5-dniowym pod rygorem niedopuszczenia do rozgrywek.

3) Ukarano zawodników: Kudelskiego Czesława i Maciejaka Bolesława (SKS) oraz Janaczaka Ludwika i Voigta Erwina (ŁTSG), wszystkich surową naganą za przewinienie na zawodach ŁTSG—SKS w dniu 11 września 1938 r. par. 124-a. Weichta Pawła (Burza) jednotygodniową dyskwalifikacją od dn. 19 do 25 września 1938 r. za przewinienie na zawodach Burza II — WKS II w dniu 4 września 1938 r. par. 124-b.

4) Załatwia się przychylnie prośbę KP Zjednoczone odnośnie darowania kary zawodnikowi Francmanowi Edwardowi.

5) Z powodu omyłki drukarskiej anuluje się zawody wyznaczone na dzień 9 października 1938 r. (kom. WG i D. Nr. 73 z dn. 9 września 1938 r.).

Podaje się do wiadomości, że w dniu 9 października 1938 r. odbędą się następujące zawody o mistrzostwo kl. „A".
Boisko WKS godz. 11-ta ŁTSG—Burza.
Boisko Wima godz. 11-ta Wima — Zjednoczone.
Boisko K i E godd. 11-ta PTC — WKS.
Boisko SKS godz. 11-ta SKS—Sokół (Zgierz)

## Komunikat Zarządu № 38

1. Podaje się do wiadomości, że w poczet członków ŁOZPN. przyjęty został Klub Sportowy KPW—Ognisko Karsznice, z siedzibą w Karsznicach.

Wymieniony klub przydzielony został do kl. „C".

2. Wobec nieuregulowania należności przez SKS „Nobrlin" — Głowno na rzecz TG „Sokół" w Łodzi, zawiesza się wspomniany klub z dniem ukazania się komunikatu.

Zawody mistrzowskie rozegrane przez SKS Norblin—Głowno zostaną zweryfikowane jako walcower dla przeciwnika.

### NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 14-go września 1938 roku.

**NOWY JORK:** Wrzesień 7.80, październik 7.83, listopad 7.85, grudzień 7.88—7.89.

**NOWY ORLEAN:** Loco 7.87, październik maj d4 1 etaoin shrdlu cmfwyp ąbgkńj kowow 7.92, grudzień 7.97, styczeń 7.93, marzec 7.97, maj 7.89, lipiec 7.89.

**LIVERPOOL:** Loco 4.77, wrzesień 4.56, październik 4.56, listopad 4.59, grudzień 4.61, styczeń 4.63, luty 4.63, marzec 4.64, kwiecień 4.64, maj 4.65, czerwiec 4.65 lipiec 4.66, sierpień 4.65, wrzesień 4.65, październik 4.64

**„Giza":** Loco 7.49, wrzesień 6.75, październik 6.75, listopad 6.75, styczeń 6.93, marzec 6.98, maj 6.94.

**Egipska Sakell.:** Loco 7.84.

**Upper:** Loco 6.09, wrzesień 5.95, październik 5.92, listopad 5.90, styczeń 5.86 marzec 5.86, maj 5.86 lipiec 5.88.

**BREMA:** Loco 9.57, październik 9.07 grudzień 9.33, styczeń 9.39, marzec 9.58, maj 9.61, lipiec 9.68.

# AUSTRIA ZOSTAŁA ZMILITARYZOWANA
## Pół miliona żołnierzy rozkwaterowano na terytorium b. Austrii.-Na terenie Ostmarku wprowadzono nieoficjalną dyktaturę wojskową

**Wiedeń, we wrześniu.**

Młody Austriak zgłasza się do biura paszportów zagranicznych:

— **Pragnę na kilka tygodni wyjechać do Triestu.**

— **A służba wojskowa?** — pyta urzędnik. — **Pan ma 19 lat. Pan będzie jeszcze w tym roku powołany.**

Młodzieniec spogląda na urzędnika zdumiony i przestraszony:

— **Jak to? Przecież dotychczas...**

— **To co było, już minęło. Pan musi przed tym odbyć służbę wojskową. Paszportów zagranicznych nie wydaje się.**

To zwykły obrazek dziś w Austrii. Przed pół rokiem Austriacy nie wiedzieli, co to jest obowiązek powszechnej służby wojskowej, mogli dysponować swobodnie swą osobą, jechać dokąd chcieli i kiedy chcieli .**Dziś wszyscy w wieku od 18 do 45 lat znajdują się w dyspozycji władz wojskowych. Młodzież musi iść do koszar, początkowo na pół roku, do batalionów pracy, a później na dwa lata do pułku.** Ludzie w starszym wieku muszą od czasu do czasu zgłaszać się na punkty zborne i ćwiczyć we władaniu bronią i w strzelaniu.

Niemcy muszą mieć dużo żołnierzy. W obecnych manewrach uczestniczy około 2 milionów ludzi. **A na terenie dawnej Austrii rozkwaterowano półmilionową armię.**

B. Austria, obecnie Ostmark, albo też **8 okręg Rzeszy Niemieckiej,** jak ją nazywają w aktach oficjalnych, **zamieniona została obecnie na obóz wojenny.** W samym Wiedniu mniej się to odczuwa, ale już pod Wiedniem i na terenie całej prowincji austriackiej rozkwaterowano niemieckie pułki i całe dywizje, zbudowano improwizowane koszary parki artyleryjskie i czołgowe, hangary dla samolotów, obozy. Miasteczka i wsie, letniska i miejscowości kuracyjne — **wszystko zostało zmilitaryzowane, — wszędzie słyszy się ćwiczebną strzelaninę, szum motorów, huk aut ciężarowych, pancernych, motocykli...**

Przed kilku dniami ukazało się obwieszczenie władz, **że państwo bierze na siebie opiekę nad dziećmi, które przyjdą na świat za sprawą żołnierzy niemieckich.**

W Austrii panuje dziś de facto **dyktatura wojskowa.** Wojsko może robić wszystko i biada tym, którzyby się sprzeciwiali, a nawet zamierzali skarżyć. Policja, żandarmeria, władze komunalne — wszystko podporządkowałc się władzom wojskowym.

Nie ma już dawnych pułków austriackich. Otrzymały one niemieckie dowództwo i zostały przetranslokowane do Rzeszy. Poborowych z Austrii wciela się **do pułków niemieckich.** Dawni oficerowie austriaccy zostali przydzieleni do pułków niemieckich w głębi Rzeszy. W szybkim tempie buduje się w Austrii dla pułków niemieckich nowe koszary.

Prasa niemiecka podała przed kilku dniami cyfry, dotyczące aprowizacji wojska. Dane te są bardzo ciekawe w porównaniu z cyframi. obrazującymi aprowizację ludności cywilnej. Ilość produktów, przeznaczonych dla żołnierza niemieckiego **na okres roku,** przedstawia się następująco: — w nawiasach cyfry, dotyczące obecnie ludności cywilnej — mięso i kiełbasa — 62,4 kg (37,2), tłuszcz i masło 27,2 (17,4) ryba 24.5 (13.2), kartofle 356 (180), mąka 197.1 (99.3), owoce i jarzyny 190.5 (80,7) ser 7.2 (4.4). A więc żołnierz niemiecki otrzymuje obecnie **dwukrotnie więcej pożywienia niż osoba cywilna w Austrii.**

Nic tedy dziwnego, że obecnie, gdy armia liczy 2 miliony żołnierzy, **dzienny koszt jej utrzymania wynosi 10 milionów marek.** J. N.

# Kalikówna pobiła koleżankę
## za to, że ta skopiowała jej suknię balową. Sąd oskarżoną uniewinnił

Wiadomą jest rzeczą, że suknia potrafi być nieraz... kamieniem obrazy i jabłkiem niezgody pomiędzy dwiema strojnisiami.

Że tak jest — o tym świadczy wczorajsza sprawa w sądzie grodzkim.

Na ławie oskarżonych, pociągnięta do odpowiedzialności karnej przez swą przyjaciółkę Janinę Adamiakównę, znalazła się Marianna Kalikówna. **Panna Kalik odpowiadała za groźby zabójstwa.** Groziła, że zabije swą już tylko byłą przyjaciółkę dla tego, że ta **ukazała się na balu w identycznie tej samej sukience, jaką miała na sobie Kalikówna.**

Już gdy w dniu 7 lutego ujrzała Kalikówna przyjaciółkę w sukni, żywcem skopiowanej ze swojej — **krew w niej zawrzała.** Niepomna wszelkich węzłów przyjaźni, oświadczyła ostro, że takiego **afrontu nie ścierpi.**

Po tygodniu obie panie spotkały się na balu. I znów Adamiakówna ukazała się **w tej samej sukience, co i Kalikówna.**

Marianna Kalik rzuciła się wtedy na przyjaciółkę i **poturbowała ją, zrywając z niej sukienkę i grożąc zabójstwem.**

Sąd oskarżoną od zarzutu gróźb karalnych uniewinnił, zaznaczając, że **groźby te nie mogły wzbudzić obaw w Adamiakównie, bowiem wypowiedziane były w stanie silnego podniecenia.** (l)

# Kronika radiowa

**KONCERT Z ŁODZI NA CAŁĄ POLSKĘ.**

**Jednym z najsławniejszych kompozytorów w okresie przejściowym między klasycyzmem a romantyzmem był Jan N. Hummel, którego bogata twórczość ulega zapomnieniu. Trwałą wartość posiadają zwłaszcza jego utwory kameralne. Chcąc przypomnieć szerokiemu ogółowi radiosłuchaczy twórczość Hummla Rozgłośnia Łódzka nadaje na wszystkie stacje polskie w dniu 16 września o godz. 19-ej koncert kameralny, w którym dane będzie trio S-dur op. 93. Wykonawcami będą Tadeusz Barwiński — skrzypce, Mieczysław Reinberg — wiolonczela, Władysław Kędra — fortepian.**

**GWIZD ARTYSTYCZNY.**

**W dniu dzisiejszym o godz. 17.10 Rozgłośnia Łódzka w ramach audycji wymiennych nadaje do Krakowa i Katowic duet fortepianowy na cztery ręce w wyk. Artura Wentlanda i W. Lessiga. Poza tym usłyszymy Bolesława Brzezińskiego w gwiździe artystycznym. W programie lekkie utwory na 4 ręce oraz melodie z operetek i popularne piosenki.**

**JAKI OBIORĘ ZAWÓD?**

**Właściwy człowiek na właściwym miejscu— oto hasło dwudziestego wieku, gdyż od podejścia do tego zagadnienia zależne jest nietylko szczęście jednostki, ale i szczęście ogółu.**

**Na ten temat Rozgłośnia Łódzka nada specjalną pogadankę w dniu 16 września o godzinie 21.00 w opracowaniu mgr. F. Babija p. t. „Jaki obiorę zawód?" Prelegent w pogadance swej omówi sprawę poradnictwa zawodowego i jego zadań oraz skutki wyboru pracy nieodpowiedniej.**

**POGADANKA DLA ŁÓDZKICH PAŃ GOSPODYŃ.**

**Rozgłośnia Łódzka już od roku nadaje pogadanki, których tematem są sprawy związane z tanią i zdrową kuchnią domową. Pogadanki te przeznaczone są dla pań i gospodyń, które pragną w sposób praktyczny, higieniczny i zdrowy odżywiać swoją rodzinę. Najbliższą taką pogadankę nada Rozgłośnia Łódzka dziś, 16 września o godz. 17-ej w opracowaniu inż. Małgorzaty Wittenberg, a tematem jej będzie umiejętne stosowanie pokarmów roślinnych. Poza tym prelegentka omówi wartości witamin, jakie znajdują się w kapuście, spinaku, pomidorach i jabłkach.**

# Nasz reporter zanotował:

**Na ulicy Pabianickiej najechany został przez samochód 35-letni Reinhold Kuster, zamieszkały we wsi Chocianowice pod Łodzią. Poszkodowany odniósł złamanie nogi i obrażenia ciała. Kierowca samochodu zbiegł.**

★

**Józef Tosarz (Ruda Pabianicka, ul. Staszyca 36), jadąc rowerem najechany został przez samochód, odnosząc ogólne obrażenia ciała. Rannego opatrzyło pogotowie.**

★

**Franciszek Daniel, zamieszkały przy ulicy Mielczarskiego Nr. 13, w czasie powrotu do domu napadnięty został i pokłuty nożami, odnosząc ranę pleców. Rannego opatrzyło pogotowie, za nożowcami wdrożono poszukiwania.**

★

**W domu Frenkla przy ul. Drukarskiej Nr. 33 wybuchł pożar. Od wadliwie przeprowadzonego przewodu kominowego zapaliła się ściana w mieszkaniu Stanisława Bednarskiego. Po półgodzinnej akcji pożar ugaszono. Straty nieznaczne.**

★

**Na posesji przy ulicy Kaliskiej Nr. 18 wybuchł pożar w godzinach rannych. Okazało się, że zapaliła się smoła na podwórzu, przy czym ogień poważnie groził przerzuceniem się na dom mieszkalny. Po godzinnej akcji ogień ugaszono.**

★

**25-letnia Jadwiga Borzęcka z Lućmierza targnęła się na życie, wypijając sporo nieznanej trucizny. Pogotowie ratunkowe przepłukało desperatce żołądek. Stan jej nie budzi poważniejszych obaw.**

★

**Na ulicy Cmentarnej zasłabła z głodu i wyczerpania 60-letnia Stanisława Wolska, bezdomna i bezrobotna. Staruszkę, po udzieleniu jej pomocy, pozostawiono na miejscu.**

★

**— Cywie Abramowicz (Wólczańska 79) skradziono z piwnicy skrzynię jaj, wartości 100 zł.**

**— Esterze Miller skradł jakiś cygan portmonetkę z pieniędzmi z mieszkania przy ulicy Franciszkańskiej Nr. 60.**

**— Blima Weinberg, właścicielka restauracji przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 294, doniosła policji, że do sklepu jej ojca, Judy Weinberga przy ulicy Sieradzkiej Nr. 1 przybył niejaki Mojżesz Weinstein ze Szczercowa i w czasie bójki skradł mu portfel, zawierający 150 zł.**

# Odwołanie alarmu
## gazowego w Berlinie

**Berlin,** 15 września.

(PAT) Przewidziany na bieżący tydzień wielki alarm gazowy ze względów technicznych został odwołany i przesunięty na termin nieokreślony. Prezydent policji w odezwie do kierowników oddziałów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej m. Berlina dziękuje również ludności stolicy Rzeszy za sumienne wykonanie przygotowań do zapowiedzianych ćwiczeń, przez co w gruncie rzeczy cel ich został osiągnięty. Ludność — kończy prezydent policji — może więc nadal żyć swym spokojnym i niczym niezamąconym życiem codziennym.

# Skazanie na śmierć
## mordercy dwojga osób

**Warszawa,** 15 września.

Sąd okręgowy w Chełmie skazał za bójcę małżonków Chany i Szyi Hochmanów, Stanisława Kowalskiego, na karę śmierci przez powieszenie.

# Kursy porównawcze walorów

**Warszawa,** 15 września.

| Nazwa papieru | Dziś | Wczoraj | Przed mies. | Przed rokiem |
|---|---|---|---|---|
| 3% Inw. I. em. | 82.75 | —.— | 83.50 | 67.60 |
| 4½% Wewn. | 65.50 | 65.50 | 67.38 | 56.— |
| 5% Konwers. | 68.— | —.— | 69.75 | 62.— |
| Dolarówka | 41.— | 41.50 | 42.75 | 38.50 |
| 4½ L. Ziem. | 64.25 | 64.25 | 64.25 | 56.63 |
| 5% L.Warsz. 1933 | 73.25 | 73.25 | 74.— | 62.50 |
| 5% L. Łódz. 1933 | —.— | 66.50 | 67.50 | 56.25 |
| Bank Polski | 124.— | 124.— | 125.50 | 105.50 |
| Lilpop | 82.75 | 83.— | 92.50 | 52.75 |
| Żyrardów | 59.— | 60.— | 62.50 | 50.50 |

# Nie pijcie surowej wody

KINO

**„TON"**

KOPERNIKA 16.
Tel. 140-72.

Dramat kobiety, na której mści się kłamstwo p. t.

**„Przy drzwiach zamkniętych"**

W roli gł.: SABINA PETERS niezapomniana bohaterka z filmu „Szesnastolatka". W pozostałych rolach: Olga Czechowa, Iwan Petrowicz. — Początek w dni powszednie o g. 4, w niedzielę i święta o godz. 12-ej w południe.

---

**Teofil Glocer i Syn w Warszawie**

zaprasza na pokaz

**Nowoczesnych maszyn biurowych**

który odbędzie się w dniach
16 i 17 września 1938
w godzinach od 14 do 21-ej
w salonach Grand-Hotelu w Łodzi

przedstawiciel:

**St. Wróblewski, Łódź**

Piłsudskiego 65 (Piotrkowska 46)

---

Zamierzone jest otwarcie od 1 października b. r. koncesjonowanych rocznych

**Koedukacyjnych Kursów Maturalnych.**

Reflektanci winni się zgłaszać bezzwłocznie w gimnazjum WASZCZYŃSKIEJ, ul. Legionów 15. Otwarcie zależne od od ilości zgłoszeń.

---

ZATW. PRZEZ MIN. W. R. i O. P.

**Szkoła Tamary Góralskie**

PIOTRKOWSKA 94, tel. 26-106

**GIMNASTYKA, TANIEC art. i BALET.**

Zapisy codziennie od 17—19.

---

RUTYNOWANA NAUCZYCIELKA MUZYKI (moskiewskie konserwatorium) UDZIELA

**lekcyj gry fortepianowej**

oraz francuskiego po dłuższym pobycie w Paryżu.
G. HURWICZ-SZTYLLEROWA
Aleje 1-go Maja 9 m. 6.

---

DR. MED.

**J. HAJMAN**

CHOROBY WEWNĘTRZNE

**Al. Kościuszki 97**

(róg Bandurskiego)

**powrócił**

---

DR.

**Stanisław JUSTMAN**

NEUROLOG

przyjmuje czasowo od 4—6 w.

**PIRAMOWICZA 51** front II piętro mieszk. 23

telef. 138-99, 138-35.

---

**„Czystość"**

przyjmuje cyklinowanie, d-utowanie froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.

**PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.**

Ceny konkurencyjne.

---

Czołowe miejsce na całym świecie zajmuje

SKRÓCONA KSIĘGOWOŚĆ SZWAJCARSKA

która oszczędza **70 proc. czasu i pracy.**

Pisze się tylko **jeden raz** a otrzymuje się codzień **bilans.**

Każdy **błąd odrazu jest wykazany.**

Wszystkie księgi **odpadają.**

**Zaprowadzam** też **inne** systemy księgowości.

Księgowość **robocizny** metodą przebitkową.

Sporządzam **bilanse.**

**Kontroluję** księgi handlowe.

**O. R. Pfeiffer**

**Łódź, Kopernika 57.**

**Tel. 166-83.**

---

**Dr. KLINGER**

**Spec. chor. wenerycznych, seksualnych i skórnych** (włosów) przeprowadził się na ul

**PRZEJAZD 17** telef. 132-28

Przyjm. od 9—11 i od 6—8 wiecz.

---

**Dr. A. S. Tenenbaum**

CHOR. WEWNĘTRZNE
spec. chor. płuc
POWRÓCIŁ.

**Piotrkowska 109** telef. 220-25

przyjm. 6—8 pp.

---

**Dr Mazur**

**powrócił**

---

**Dr. L. PIKIELNY**

UROLOG

**Nawrot 8**

POWRÓCIŁ.

---

**MIESZKANIA**

w nowoczesnym domu 3, 2 i 1-pokojowe ze wszelkimi wygodami, Narutowicza 91. Porozumieć się można z właścicielem na miejscu między godz. 12—15 lub telef. 179-86. 20—2

---

Oddział Powiatowy Związku Straży Pożarnych R. P. Łódź-miasto składa niniejszym SERDECZNE PODZIĘKOWANIE f-mie MUZA-RADIO, Łódź, Narutowicza 18 za bezinteresowne zainstalowanie megafonów na stadionie w Helenowie w dniu 11 b. m. podczas zawodów międzyoddziałowych Straży Pożarnych miasta Łodzi.

Zarząd Oddziału Powiatowego Zw. Str. Poż. R. P. Łódź - miasto.

---

DR. MED.

**Aleksander MARGOLIS**

CHOR. WEWNĘTRZNE

**Przejazd 20,** tel. 112-81

POWRÓCIŁ.

---

DR. MED.

**Z. Datyner**

**Urolog**

**powrócił**

---

LEKARZ - DENTYSTA

**FELIKS SEIDENGART**

POWRÓCIŁ

**Zamenhofa Nr. 1**

tel. 139-26
godz. przyj. 10—1 i 3—7

---

**Dr. Herszfinkiel**

**wznowił przyjęcia**

---

DR. MED.

**L. Berman**

Spec. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych

POWRÓCIŁ

**Cegielniana 15** telef. 149-07

przyjm. od 8—11 i od 5—8 w.

---

DR. MED.

**S. Kantor**

Speci. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH

**ul. PIOTRKOWSKA 90**

Telef. 129-45.

Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz w niedziele i święta od 8—2 po poł.

---

Sygnatura: 17 Km. 16/38.

**OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 17-go **Leon Wąsowski,** mający kancelarię w Łodzi, przy ul. Narutowicza Nr. 10, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 19 października 1938 roku o godz. 10-ej w sali Nr. 4 Sądu Grodzkiego w Łodzi **odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu** należącej do dłużnika (czki) Hudesy vel Udesy, Józefa, Hersza i Chaima-Szlamy Warszawskich, oraz Joela i Chany małż. Goldsztajn nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Żydowskiej Nr. pol. 10, oznacz. Nr. hip. 53, rep hip. Nr. 2040, składającej się z placu o powierzchni 2093,5 łokci kwadr., oraz zabudowań mieszkalnych i gospodarczych. Nieruchomość ta w zastawie nie znajduje się. Podlega sprzedaży w całości. Posiada urządzoną księgę hipoteczną przechowywaną w wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Łodzi.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 50.000.— cena zaś wywołania w pierwszym terminie wynosi zł. 37.500—. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 5.000.—

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazując zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Łodzi — Oddział Egzekucyjny ul. Trębacka Nr. 18.

Łódź, dnia 9 września 1938 r.

Komornik:
(—) LEON WĄSOWSKI.

---

Do akt Nr. Km VII 1812/38.

**OBWIESZCZENIE.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew VII-go **Włodzimierz Gamburcew,** zamieszkały w Łodzi, przy ulicy Magistrackiej Nr. 1 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 27 września 1938 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ul. Ansztadta 3 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: kredensu, pianina, oszacowanych na łączną sumę zł. 890.— które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 8 września 1938 r.

Komornik:
(—) WŁODZIMIERZ GAMBURCEW.

---

Do akt Nr Km. 2932/37.

**OBWIESZCZENIE.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. I-go, **Adam Mróz,** zamieszkały w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej Nr. 277 na zasadzie art 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 19 września 1938 r. o godz. 15-ej w Łodzi, przy ul. Napiórkowskiego Nr. 47 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 1135.—, a mianowicie: mebli, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 3 września 1938 r.

Komornik: (—) ADAM MRÓZ.

Sprawa Dawida Fiszera i innych p-ko Henochowi Szternfeldowi.

---

Do akt Km 1485/38/XI. Km. 1486/38/XI, Km. 1487/38/XI.

**OBWIESZCZENIE.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. jedenastego zamieszkały w Łodzi, ul. Zamenhofa 4 na zasadzie art. 602 K. P. C ogłasza, że w dniu 20-go września 1938 r. o godz. 11-ej w Łodzi, przy ul. Pl. Wolności Nr. 2 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 250 koszul kolorowych bawełnianych męskich, 23 sztuki materiału fartuchowego kolorowego bawełnianego i 260 fartuchów damskich bawełnianych kolorowych, oszacowanych na łączną sumę zł. 1625.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 30 sierpnia 1938 r.

Komornik:
(—) S BEDNAREK.

---

Sygnatura: IV Km. 1609/38.

**OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi IV-go rewiru **Stefan Zajkowski** mający kancelarię w Łodzi ul. Narutowicza Nr. 35 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 23 września 1938 r. o godz. 11-ej w Łodzi, przy ul. Narutowicza Nr. 37 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, składających się z szafy 3 drzwiowej, toalety, stolika, fotelu i 2 krzeseł, radio-odbiornika i maszyny do pisania, na rzecz Zelmana Wajcmana oszacowanych na łączną sumę zł. 1100.—

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 1 września 1938 r.

Komornik: (—) ZAJKOWSKI,

---

**Rozmaite**

**DYSKRETNE** trafne kojarzenie małżeństw w sferach inteligencji uskutecznia szybko Informator Piotrkowska 121 tel. 257-04.

**ZAGINĄŁ** weksel pł dn. 31.12-38 Zł. 50 wyst. S. Zylberberg na zlec. D. Lesman, który się unieważnia.

**PACANOWSKA** Franciszka, III Marysin, Sobieskiego 8 zgubiła legitymację, wyd. przez firmę I. K. Poznański.

**ZAGINĘŁY** 4 protesty z wystawienia R. Jurkiewicz, podpis J. Jurkiewicz, Lipiny Śląskie, na zlecenie P. Grynszpan — Łódź, 1) na zł. 100 pł. 1.I-38, 2) zł. 100 pł. 1.VI-38, 3) zł. 120 pł. 20.VI 1938, 4) zł. 150 pł. 12.VI-38. Ostrzegam przed nabyciem takowych P. Grynszpan, Łódź, Nowomiejska 12.

---

**Kupno i sprzedaż**

**RESZTKI** okazyjnie na ubrania, suknie, kostiumy, palta itp. Sienkiewicza 29, poprz. of., parter.

**WIECZNE PIÓRA** światowej marki „Parker", na raty od zł. 5.— miesięcznie. Ceny od zł. 25.— „Stambul", Łódź, Al. Kościuszki 17, tel. 163-66. Bezpłatnie grawerujemy imię i nazwisko.

**UNTERWOOD** do pisania sprzedam. Tamże czcionki używane, Jasion, Kościuszki 41.

**WIĘKSZE** ilości asfaltu używanego i kamieni do sprzedania. Wiadomość Andrzeja 7 Administracja tel. 102-56.

---

**Lokale**

**POSZUKUJĘ** 2—3 pokoi na gabinet lekarski w okolicy Piotrkowskiej od Zawadzkiej do Andrzeja. I piętro. Zgłoszenia „Zaraz".

**POKÓJ** lub dwa umeblowane w telefonem i łazienką, ew. pokój z kuchnią do wynajęcia, Grynsztajn, Zagajnikowa 16, tel. 186-79. 18

**MŁODA** panna szuka taniego pokoju w centrum jako współlokatorka. — Oferty sub: „20" do „Republiki" 18

**GARSONIERA** poszukiwana niedroga. Oferty sub: „T. T." 16

**W NOWOCZESNYM** domu mieszkania 3 pokojowe i 4-pokojowe z centralnym ogrzewaniem i wszelkimi wygodami do wynajęcia, ul. P. O. W. Nr. 8.

**DO WYNAJĘCIA** panu duży pokój frontowy, słoneczny, trzyokienny, wygodnie umeblowany. Telefon, łazienka Piotrkowska 166, I p. front.

---

**Posady**

**POSZUKUJĘ** się bileterów. Kaucja 100 złotych, ul. Limanowskiego 28 m. 70. godz. 10—3, przyjęcia do soboty.

**ENERGICZNA,** inteligentna, pierwszorzędne referencje, zaangażuje się do gospodarstwa domowego. — Oferty: „Energiczna".

**WYKWALIFIKOWANY,** energiczny biuralista-buchalter z maszynopisaniem poszukuje całodziennej pracy w większym przedsiębiorstwie. Pierwszorzędne referencje. Oferty pod „Energiczny 180" do adm. pisma.

**ZAŁATWIAM** korespondencję polską i niemiecką. Wyuczam i prowadzę buchalterię. Także na godziny. Zgłosz. pod „A. R." Amin. Republiki

**DYPLOMOWANA** bibliotekarka wykształcenie średnie, języki: polski, niemiecki, dostatecznie francuski — znajomość pracy biurowej, maszynopisania — poszukuje posady bibliotekarki w księgarni lub jakiejkolwiek innej pracy. Chętnie wyjazd. Łaskawe zgłoszenia sub. „Wrzesień 18" do Adm. Republiki.

---

**Nauka i wychowanie**

**LEKCYJ** angielskiego i konwersacji niemieckiej udziela reemigrant z Niemiec po cenach przystępnych w mieszkaniach uczniów. Oferty sub: „Werner" do adm. nin. pisma.

**ANGIELSKIEGO** udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a. front zastać od 4—8 po poł.

---

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-620.

**PRENUMERATA „REPUBLIKI"**

w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" [illegible]